ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية . الدورة السؤولة . إيفا تروبشتيان

200.000 Լ.Ո. 100-ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 194 (27265) ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, 10 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2026 8 ԷՋ

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՐՑՈՎ ՅԱՏՈՒԿ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿԸ ԱՅՑԵԼԵՑ ԻՐԱՆ

Չինաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը յայտարարեց, թէ Չինաստանի Միջին Արեւելքի հարցով յատուկ պատուիրակ Չայ Ժուն այցելած է Իրան եւ հանդիպում ունեցած Իրանի ազգային անվտանգութեան գերագոյն խորհուրդի քարտուղար Ալի Պաքրի Քանիի հետ:

Չայ Ժուն Չինաստանի պատրաստակամութիւնը յայտնած է Թեհրանի հետ երկկողմանի յարաբերութիւնները յառաջ մղելու՝ շեշտելով, որ Միջին Արեւելքի մէջ շարունակուող ու ընդարձակ հակամարտութիւնը կարելի չէ ուժի կիրարկումով լուծել:

Չինաստանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը երէկ իր հրապարակած հաղորդագրութեան մէջ յայտնեց, թէ նշեալ հանդիպումը տեղի ունեցած է Իրանի մէջ եւ մաս կը կազմէ չին պատուիրակի այս ամսուան ընթացքին նախաձեռնած շրջագայութեան, որ կը ներառէ Իրանը, Օմանն ու Սէուտական Արաբիան:

ԱՅՍՕՐ ԱՊՈՒ ՏԱՊԻԻ ՄԷՋ ԸՆԹԱՑՔ Կ'ԱՌՆԷ ՄՈՍԿՈՒԱ-ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ-ՔԻԷՒ ԵՌԱԿՈՂՄ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

Այսօր եւ վաղը Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու մայրաքաղաք Ապու Տապիի մէջ տեղի պիտի ունենան Ռուսիոյ, Միացեալ Նահանգներու եւ Ուքրանիոյ եռակողմ բանակցութիւնները:

«Ռոյթըրզ» լրատու գործակալութիւնը հաղորդեց, որ եւրոպացի ներկայացուցիչները պիտի միանան Ուքրանիոյ մէջ պատերազմի աւարտին նուիրուած բանակցութիւններուն: Ֆրանսան արդէն հաստատած է հանդիպումին իր մասնակցութիւնը:

Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Ժան-Նոել Պարրօ յայտարարած է, թէ բանակցութիւններուն ներկայ պիտի ըլլան եւրոպական երկիրներու ներկայացուցիչներ:

«Եւրոպացիները պատշաճ կերպով ներկայացուած պիտի ըլլան: Ֆրանսան ներկայ պիտի ըլլայ Ապու Տապի՝ մասնակցելու այդ քննարկումներուն», յայտարարեց ան:

ՀՅԴ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՐՄԻՆԸ ՆԱՄԱԿ ՄԸ ՅՂԵՑ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԵՒ ՄԱԿ-Ի ԱՆԴԱՄ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒՆ

ՀՅԴ Լիբանանի Հայ դատի մարմինը երէկ ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդի անդամ երկիրներու եւ ՄԱԿ-ի անդամ շարք մը երկիրներու դեսպաններուն յղեց նամակ մը՝ անդրադառնալով ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղարի պաշտօնին Թուրքիոյ կողմէ Ֆերիտուն Սինիրլիօղլուի թեկնածութեան առաջադրման:

Լիբանանի Հայ դատի մարմինը նշեց. «ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղարը պէտք է անաչառ պահապանը ըլլայ ՄԱԿ-ի կանոնադրութեան ու զանգուածային վայրագութիւններու դէմ հնչող առաջին ձայնը: Ան պէտք է հանդէս գայ հակամարտութիւններու խաղաղ կարգաւորման օգտին. հանգամանք մը, որ չի համապատասխաներ միջազգային օրէնքին նկատմամբ Թուրքիոյ դրսեւորած վարքագիծին, մասնաւորաբար՝ ՄԱԿ-ի անդամ պետութիւն հանդիսացող Կիպրոս ներխուժման եւ կղզիի հիւսիսային հատուածի բռնագրաւման, Արցախի մէջ ցեղային զտումներուն գործօն մասնակցութեան, ինչպէս նաեւ Հայոց ցեղասպանութեան ժխտման:

«ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղարի թեկնածուն պէտք է ներկայացնէ երկիր մը, որ կը յարգէ միջազգային օրէնքն եւ մարդու իրաւունքները:

«Թուրքիոյ թեկնածու Ֆերիտուն Սինիրլիօղլուն տասնամեակներ շարունակ յառաջ մղած է իր երկրի կառավարութիւններու օրակարգերը, ներառեալ Հայոց ցեղասպանութեան ժխտումը՝ մինչեւ իսկ ՄԱԿ-ի պաշտօնական փաստաթուղթերուն մէջ. մասնաւորաբար՝ 16 հոկտեմբեր 2020-ին՝ իբրեւ Թուրքիոյ՝ ՄԱԿ-ի մէջ մնայուն ներկայացուցիչ, ան ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղարին ուղղուած իր նամակին մէջ (ՄԱԿ-ի փաստաթուղթ՝ A/75/525-S/2020/1024) արտայայտած է այդ դիրքորոշումը:

«Աւելի՛ն, պարոն Սինիրլիօղլուն չի կրնար այդ դիրքին պահանջած անկախութիւնը ապահովել, որովհետեւ ան մտերիմն ու վստահելի անձն է նախագահ Էրտողանի, որ անձամբ զինք առաջադրած է:

«ՀՅԴ Լիբանանի Հայ դատի մարմինը կոչ կ'ուղղէ՝

1.- Ապահովութեան խորհուրդի անդամներուն, չաջակցելու պարոն Սինիրլիօղլուի թեկնածութեան, ըլլայ այդ ոչ պաշտօնական քուէարկութիւններուն մէջ, կամ խորհուրդին մէջ պաշտօնական առաջադրութեան ընթացքին:

2.- ՄԱԿ-ի բոլոր անդամ պետութիւններուն պնդելու, որ յաջորդ ընդհանուր քարտուղարը ունենայ ցեղասպանութիւններու կանխարգիլման եւ 100-րդ յոդուածով պահանջուող անկախութեան նկատմամբ անվերապահ նուիրուածութեան ապացուցուած անցեալ:

3.- Պարոն Սինիրլիօղլուն հրապարակաւ յայտարարէ, թէ արդեօք ան կը շարունակէ՞ պաշտպանել 2020-ի իր նամակին պարունակած Հայոց ցեղասպանութեան ժխտումը»:

ՌՈՒՊԻՕ. «ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԱՆԸՆԴՈՒՆԵԼԻ, ԻՍԿ ՈՐՈՇ ՊԱՐԱԳԱՆԵՐՈՒ՝ ՎՐԴՈՎԵՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԱՆԻՐԱՏԵՍԱԿԱՆ ԿԸ ՆԿԱՏԵՆ ԿԱՐԳԱՒՈՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԻՐԵՆՑ ՈՒՂՂՈՒԱԾ ԻՐԱՆԻ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ»

Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Մարքօ Ռուպիօ յայտարարեց, որ Միացեալ Նահանգներու վարչակազմը անընդունելի, իսկ որոշ պարագաներու վրդովեցուցիչ ու անիրատեսական կը նկատէ կարգաւորման վերաբերեալ Միացեալ Նահանգներուն ուղղուած Իրանի պահանջները, բանակցութիւնները առանձնակի արդիւնքներ չեն բերեր:

«Այս պահուս Իրանի հետ բանակցութիւնները այնքան ալ արդիւնաւէտ չեն, որովհետեւ Իրանի պահանջները ոչ միայն անընդունելի են, այլ նաեւ որոշ պարագաներու վրդովեցուցիչ, ծիծաղելի եւ բացարձակապէս անիրատեսական», նշած է Ռուպիօ Եօթներու խմբակի արտաքին գործոց նախարարներու հանդիպումին մասնակցելու համար Փարիզ մեկնելէ առաջ լրագրողներու հետ զրոյցի ընթացքին:

Իրանի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Իսմայիլ Պաղայի, մեկնաբանելով Ռուպիոյի խօսքերը, յայտնեց, որ Թեհրանի պահանջները տրամաբանական են եւ օրինական:

«Միթէ՞ այդ պահանջները ապօրինի են կամ անտրամաբանական: Անտրամաբանական եւ յոխորտացող է

Շար.ը՝ էջ 2

ԱՅԶԵՆՔՈԹ ԻՍՐԱՅԷԼԻ «ԱՆՎԵՐԱԴԱՐՁ ԿԷՏ» ՀԱՍՆԵԼԷՆ ԿԸ ԶԳՈՒՇԱՑՆԷ

Իսրայէլի նշանակեալ վարչապետ Կատի Այզենքոթ իր երկրի յաջորդ կառավարութեան կազմութեան համար բարդ բանակցութիւններ կը դիմագրաւէ՝ խորհրդարանական յստակ մեծամասնութեան մը չգոյութեան եւ գործող վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի դաշնակիցները սիրաշահիլ ջանալուն լոյսին տակ:

Այզենքոթ զգուշացուց, որ Իսրայէլ կը գտնուի վտանգաւոր փուլի մէջ:

«Մենք արտակարգ դրութեան մէջ ենք, եւ կը մօտենանք Իսրայէլի պետութեան համար անվերադարձ կէտին», նշեց ան՝ կոչ ուղղելով «նորարարական եւ ոչ աւանդական» քաղաքական քայլերու միջոցով արտակարգ իրավիճակի ազգային կառավարութիւն կազմելու:

Այզենքոթ պատրաստակամութիւն յայտնեց գործակցելու քաղաքական տարբեր կողմերու հետ, ներառեալ Նեթանիահուի դաշնակիցները՝ շեշտելով, որ իր դուռը բաց է բոլոր ներկայ փուլի վտանգաւորութեան գիտակցողներուն դիմաց:

ԹՐԱՄՓ. «ԵՍ ՊԻՏԻ ՄԵԿՆԻՄ ՉԻՆԱՍՏԱՆ, ԿԸ ԿԱՐԾԵՄ, ՈՐ ՊԻՏԻ ՀԱՆԴԻՊԻՄ ՓՈՒԹԻՆԻ ԵՒ ՇԻ ՀԵՏ»

Ես պիտի մեկնիմ Չինաստան, կը կարծեմ, որ պիտի հանդիպիմ նախագահ Փութինի եւ նախագահ Շի Ճինփինկի հետ: ԹԱՍՍ լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, որ այս մասին յայտարարած է Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփ:

Ան, այլ հարցերու շարքին, կ'ուզէ քննարկել ապահիւլեականացման հարցը:

«Ես պիտի մեկնիմ Չինաստան, կը կարծեմ, որ պիտի հանդիպիմ նախագահ Փութինի եւ նախագար Շի Ճինփինկի հետ, ատիկա հետաքրքրական պիտի ըլլայ: Մենք շատ բաներու մասին պիտի խօսինք, ներառեալ ապահիւլէականացումը», ըսած է Թրամփ՝ Ֆլորիտա նահանգէն Ուաշինկթըն մեկնելէ առաջ լրագրողներու հետ զրոյցի ընթացքին:

Նախքան այդ, Ռուսիոյ նախագահի մամլոյ քարտուղար Տմիթրի Փեսքով յայտնած էր, որ եթէ Ռուսիոյ, Չինաստանի եւ Միացեալ Նահանգներու ղեկավարներու եռակողմ հանդիպումը կայանայ, ապա տեղի պիտի ունենայ շատ կարեւոր քննարկում, որ պիտի գրաւէ ամբողջ աշխարհի ուշադրութիւնը:

Ան նաեւ նշած էր, որ Ռուսիան, Միացեալ Նահանգներն ու Չինաստանը Ասիա-խաղաղական ովկիանոս տընտեսական համագործակցութեան վեհաժողովէն առաջ կը նախանշեն հաւանական եռակողմ հանդիպման օրակարգին վերաբերեալ առաջարկները:

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԽՄԲԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՆԵՐԸ ԵՌԱԲԼՈՒՐ Կ'ԱՅՑԵԼԵՆ

9 նոյեմբեր 2020-ի եռակողմանի յայտարարութեան 6-րդ տարելիցին առիթով 9 նոյեմբերին Եռաբլուր այցելեցին Ազգային ժողովի «Հայաստան» խմբակցութեան անդամները, որոնք ծաղիկներ զետեղեցին նահատակներուն շիրիմներուն, յարգանքի տուրք մատուցեցին հայրենիքի պաշտպանութեան համար իրենց կեանքը զոհաբերած հերոսներու յիշատակին:

ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն մարմինի անդամ, «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր Գեղամ Մանուկեան լրագրողներուն հետ ունեցած զրոյցին ընթացքին ըսաւ. «Իրականութեան մէջ տակաւին ամբողջովին գնահատուած ու իմաստաւորուած չէ այն մեծ ողբերգութիւնը, որ կը պարունակէ 9 նոյեմբերի յանձնուողական փաստաթուղթը, որովհետեւ անիկա Հայաստանի այդ ժամանակուան քաղաքական իշխանութեան կազմակերպուած անկազմակերպուածութեան ողբերգական արդիւնքն էր:

«Անկէ յետոյ ալ 9 նոյեմբերի փաստաթուղթը շարունակեց իշխանութիւններուն կողմէ շահարկուիլ: Այսօր, երբ իշխանութիւնը հպարտութեամբ կը խօսի ԹՐԻՓՓ կոչուածի մասին, որ իրականութեան մէջ Ազրպէյճանին տուած է Նախիջեւանի հետ անխոչընդոտ կապ, 9 նոյեմբերի փաստաթուղթի 9-րդ կէտի հետեւողական մերժման հետեւանքն է:

Շար.ը՝ էջ 8

ՓԱՆՔԻՆ. «ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԿԸ ՓՈՐՁԷ ԻՐ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆԸ ԲԱՐԴԵԼ ՀԱՊԿ-Ի ՎՐԱՅ»

Հայաստան կը փորձէ իր որոշումներուն համար պատասխանատուութիւնը բարդել ՀԱՊԿ-ի վրայ: ԹԱՍՍ լրատու գործակալութեան հետ հարցազրոյցի ընթացքին յայտարարած է Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարի տեղակալ Ալեքսանտր Փանքին

Ան ուշադրութեան հրաւիրած է այն հանգամանքին վրայ, որ հակառակ այն իրողութեան, որ Հայաստանը սառեցուցած է ՀԱՊԿ-ին իր մասնակցութիւնը եւ չի վճարեր անդամավճարները, երկիրը տակաւին կը շարունակէ մնալ կազմակերպութեան լիիրաւ անդամ:

«Մենք Երեւանը դուրս չենք ձգեր մեր համագործակցութեան շրջանակէն՝ հայ գործընկերներուն համար պահպանելով միաւորման շրջանակին մէջ մշակուող բոլոր որոշումներուն միանալու կարելիութիւնը, ինչ որ, ի վերջոյ, լիովին պիտի համապատասխանէր անոնց շահերուն:

«Ցաւօք, հայկական կողմէն ընդառաջ քայլեր չենք նկատեր: Ընդհակառակն՝ ակնյայտ են որդեգրուող որոշումներու համար պատասխանատուութիւնը ուրիշներու վրայ բարդելու փորձերը», ըսած է ան:

Յիշեցնենք, որ Փանքին նախապէս յայտնած էր, որ ՀԱՊԿ-ի Հաւաքական անվտանգութեան խորհուրդը կրնայ Հայաստանը կազմակերպութեան մէջ ձայնի իրաւունքէն զրկելու որոշում որդեգրել:

Անդրադառնալով Հայաստան-Եւրոպական Միութիւն յարաբերութեան՝ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարի տեղակալը ըսաւ, որ Հայաստանի մէջ Եւրոպական Միութեան միանալու վերաբերեալ հանրաքուէն պէտք է նախորդէ դիմումի ներկայացման:

Շար.ը՝ էջ 8

ՍԱԼԱՄ. «ՆԵՐԿԱՅ ՓՈՒԼԻՆ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹԻՒՆԸ ԼԻԲԱՆԱՆԸ ՊԱՇՏՊԱՆԵԼՆ ՈՒ ՁԱՅՆ ՆՈՐ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՄԷՋ ՆԵՐՔԱՇԵԼԷ ԽՈՒՍԱՓԻԼՆ Է»

Վարչապետ Նաուաֆ Սալամ վարչապետարանին մէջ նախարարական հերթական ժողովի ընթացքին յայտնեց. «Ներկայ փուլին առաջնահերթութիւնը Լիբանանը պաշտպանելը, անոր անվտանգութիւնն ու կայունութիւնը պահպանելն եւ զայն որեւէ նոր պատերազմի մէջ ներքաշելէ խուսափիլն է»:

Ժողովի ընթացքին անդրադարձ կատարուեցաւ Լիբանանի եւ շրջանին մէջ վերջին զարգացումներուն, ինչպէս նաեւ շարք մը ապահովական ու ապրուստի թղթածրարներ քննարկուեցան:

Ժողովին մասնակիցները անդրադարձան Պէյրութի եւ Մեծն Պէյրութի մէջ ապահովութեան ամրապնդման համար որդեգրուած վերջին քայլերուն, մասնաւորաբար պարեկութեան ու ապահովական տեղակայման աշխուժացումը:

Սալամ շեշտեց, թէ անհրաժեշտ է, որ այդ քայլերը մնայուն ըլլան, ինչ որ կ'երաշխաւորէ քաղաքացիներու եւ անոնց սեփականութեան պաշտպանութիւնը, ինչպէս նաեւ կ'ամրապնդէ ապահովութեան եւ հանգստութեան իրենց զգացումը:

Ինչ կը վերաբերի սննդեղէնի անվտանգութեան, ժողովականները անդրադարձ կատարեցին վերջին ապահովական արտակարգ ժողովէն ետք որդեգրուած քայլերուն՝ շեշտելով, որ անհրաժեշտ է շահագըրգիռ նախարարութիւններու եւ ծառայութիւններու, ինչպէս նաեւ Սննդեղէնի անվտանգութեան լիբանանեան մարմինին հետ համակարգուած կերպով աշխուժացնել պարեկութիւնը, խուզարկումները, սննդեղէնի հաստատութիւններուն, ճաշարաններուն, պահեստանոցներուն եւ սննդեղէնի ցրուումի կեդրոններուն հսկողութիւնը:

Ժողովը նաեւ անդրադարձաւ օդակայանի մերձակայքին մէջ թռիչքներու անվտանգութեան պահպանման համար որդեգրուած քայլերուն:

ԱԶՈՒՆԻԷԻ
ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲՈՒԺԱՐԱՆ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ազունիէի Հայ ազգային բուժարանի խնամակալութիւնը եւ տնօրէնութիւնը ուրախութեամբ կը յայտարարեն, որ Միացեալ Նահանգներէն Ամերիկայի Հայ բժշկական ընկերակցութիւնը (Armenian Medical Fund, AMF) բուժարանին տրամադրած է 85.248 ամ. տոլար, որ պիտի յատկացուի արեւային Վահանակներ (Solar Battery Panels) զետեղելու՝ ONGRID SYSTEM-էն HYBRID SYSTEM-ի վերածելու համար, որպէսզի երկար ժամեր բուժարանը օգտուի ելեկտրական հոսանքի արտադրութենէն: Նաեւ վառելանիւթի մեծածախս նիւթական խնայողութիւն ապահովէ:

Ջերմ շնորհակալութիւն խնամակալութեան եւ տնօրէնութեան կողմէ Ազունիէի Հայ ազգային բուժարանի առաքելութեան նկատմամբ հաւատք եւ հոգածութիւն ունեցող բոլոր բարերարներուն:

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ՝
ԱԶՈՒՆԻԷԻ ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲՈՒԺԱՐԱՆԻ

ԿԵՍԱՐԻՈՅ ԲԱՐԵՍԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

2026-2027 ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ ՍԱՆԵՐՈՒ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

2026-2027 դպրոցական տարեշրջանի նոր եւ նախկին սաներու համար արձանագրութիւնները տեղի պիտի ունենան շաբաթ օրերը՝ 14, 21 եւ 28 նոյեմբերին, կէսօրէ ետք ժամը 4:00-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 6:00, ընկերակցութեան կեդրոնին մէջ:

Կարեւոր:

1.- Դիմողները պարտին իրենց հետ ունենալ հայկական դպրոց արձանագրուած ըլլալու փաստաթուղթ մը:
2.- Վերոյիշեալ թուականէն ետք դիմումնագիրները պիտի մերժուին:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ԴԻՒԱՆԻ ԺՈՂՈՎԷՆ ԵՏՔ

ՊՈՒ ՍԱԱՊ. «ՊԸՐՐԻ ՅԱՅՏՆԵՑ, ՈՐ ՄԵԾ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՌՋԵՒ ԿԱՆԳՆԱԾ ԵՆՔ»

Խորհրդարանի դիւանը երէկ գումարեց ժողով մը՝ նախագահութեամբ խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիի:

Խորհրդարանի փոխնախագահ Էլիաս Պու Սաապ ժողովէն ետք յայտարարեց, թէ Պըրրի յայտնած է, որ «մեծ փոփոխութիւններու առջեւ կանգնած ենք»՝ մաղթելով, որ Լիբանանի մէջ ջանքերն ու դիրքորոշումները, հակառակ տարակարծութիւններուն, միաւորուին, եւ երկրին շահը առաջնահերթ նկատուի:

Անդրադառնալով Տիթրոյիթի մէջ Լիբանանի հիւպատոսի Միացեալ Նահանգներէն վտարման մասին հարցումի մը՝ Պու Սաապ ըսաւ. «Չեմ գիտեր, եթէ այդ քայլը ամերիկեան ընտրութիւններէն ետք զգացական քայլ մըն է: Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութիւնն է, որ վերջնական որոշումը կու տայ»:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

●ԿԻՐԱԿԻ օր ներքին ապահովութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէնութիւնը, դատական համապատասխան մարմիններու ցուցմունքին հիման վրայ, հրապարակեց լուսանկարը Ռոշել Սարգիս Տէմիրճեանի, որ 28 հոկտեմբերէն սկսեալ անհետ կորսուած կը նկատուի: Ներքին ապահովութեան ուժերը խնդրեցին բոլոր անոնցմէ, որոնք տեղեկութիւն ունին Տէմիրճեանի (2008-ի ծնունդ) կամ անոր գտնուած վայրին մասին կապուելու Սին Էլ Ֆիլի ոստիկանատան՝ հեռաձայնելով հետեւեալ թիւին՝ 01/511989:

●ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ նախագահ Նեպիհ Պըրրի խորհրդարանը հրաւիրեց հինգշաբթի կէսօրէ առաջ ժամը 11:00-ին լիագումար նիստի:

. ՈՒԺԱՆԻՒԹԻ նախարարութիւնը ուժանիւթի վերաբերեալ քաթարեան առաջարկին շուրջ Լիբանան-Քաթար բանակցութիւններու 5-րդ փուլի մեկնարկը յայտարարեց:

●ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ շրջանակներ «Ժումհուրիա» օրաթերթին. «Փուլը «խիստ զգայուն» է: Լիբանան կը բախի երկու փոխկապակցուած մարտահրաւէրներու. առաջինը կը վերաբերի հարաւային սահմանի անվտանգութեան կացութեան ապագային, իսկ երկրորդը՝ ազգային որոշումներու կայացման ապագային եւ գերիշխան հարցերու կառավարման գործին մէջ պետութեան դերին»:

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Մուտուն»-ին. «Ամերիկեան Քոնկրեսի նորընտիր անդամներու իրենց պաշտօնի ստանձնման եւ Իսրայէլի կառավարութեան ձեւաւորման միջեւ ինկած ժամանակահատուածը պիտի ըլլայ անցումային փուլ մը Լիբանանին համար, որ շրջագծային համաձայնագիրին վրայ այդ զարգացումներուն ազդեցութիւնը գիտնալուն կը սպասէ»:

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Մուտուն»-ին. «Ամերիկեան քաղաքական փոփոխութիւնները կրնան դրդել դիւանագիտական ուղիին առաջնահերթութիւն տալու, յատկապէս հաշուի առնելով նոր պատերազմներու մէջ ներգրաւուելու դէմ ամերիկեան ընդհանուր տրամադրութիւնը եւ այն հաշուարկները, որոնք ատիկա կրնան Թրամփին պարտադրել»:

●ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ աղբիւրներ «Մուտուն»-ին. «Վերջերս Լիբանան այցելած շարք մը օտարերկրեայ պատուիրակներ շրջանին մէջ պատերազմի հաւանականութեան նուազեցման եւ երկխօսութեան մթնոլորտի յառաջընթացի մասին խօսած են»:

. ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Նիտա Ուաթան» օրաթերթին. «Լիբանանը կանգնած է ճակատագրական փուլի առջեւ, որ կը ստիպէ վերատեսութեան ենթարկել անկախ պետութեան հայեցակարգը եւ մերժել իր ազգային որոշումին որեւէ գործընկերութիւն կամ հոգատարութիւն»:

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Նիտա Ուաթան» օրաթերթին. «Լիբանանի նկատմամբ իսրայէլեան մօտեցման մէջ յառաջընթաց կամ փոփոխութիւն ցոյց տուող որեւէ ցուցանիշ գոյութիւն չունի»:

●ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ պաշտօնական աղբիւր մը «Տիար» օրաթերթին. «Այզենքոթի իշխանութեան հասնիլը կրնայ ամերիկեան պահանջներուն ու

Շար.ը՝ էջ 8

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՀԵՌԱՑՄԱՆ ԻՐԱԳՈՐԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ»

Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան ղեկավար Թէյմուր Ժոմպլաթ վերահաստատեց Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան եւ Ժողովրդավարական հանդիպում երեսփոխանական պլոքին կեցուածքը յօգուտ հողի ազատագրման, իսրայէլեան յարձակումներու դադրեցման եւ պետութեան իշխանութիւնը անոր բոլոր հողերուն վրայ տարածելու նպատակով բանակցութեան:

Ան շեշտեց, որ այդ ուղիի վերջնական նպատակը էր եւ կը շարունակէ մնալ լիբանանեան հողերէն իսրայէլեան ամբողջական հեռացումը:

Երեսփոխան Ժոմպլաթ շեշտեց, որ իր կուսակցութիւնը կառչած կը մնայ Թաէֆի համաձայնագիրին եւ անոր յօդուածներուն, մասնաւորաբար զինադուլի համաձայնութեան:

Ան ըսաւ, որ պետութեան ու անոր հաստատութիւններու կառուցումը, ինչպէս նաեւ անոր առաջին քայլը եղող զէնքի մենաշնորհումն ու լիբանանեան բոլոր հողերուն վրայ լիբանանեան բանակի իշխանութեան տարածումը նպատակ մըն է, որուն շուրջ բոլոր լիբանանցիները պէտք է համախմբուին:

Ինչ կը վերաբերի ելեկտրականութեան թղթածրարին, երեսփոխան Թէյմուր Ժոմպլաթ շեշտեց, թէ անհրաժեշտ է, որ պետական կառոյցները սկսին ուժանիւթի եւ ջուրի հարցերու նախարարութեան իրենց պարտքերը վճարել:

Ան պետութեան կոչ ուղղեց դիւրացնելու ելեկտրականութիւն ապահովելու քաթարեան նախաձեռնութեան գործադրութիւնը եւ բարձր գնահատեց Լիբանանի եւ անոր ժողովուրդին Քաթարի շարունակուող աջակցութիւնը:

ՌՈՒՊԻՕ. «ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

բանակցութիւններու թէժ պահուն Ամերիկայի՝ Իրանի վրայ կատարած յարձակումը», ըսաւ Պաղայի մամլոյ ասուլիսի ընթացքին:

Անոր համաձայն, Թեհրան կը պահանջէ, որ նախքան որեւէ բանակցութեան սկսիլը, Ուաշինկթընն չեղեալ յայտարարէ ապօրինի պատժամիջոցները, դադրեցնէ ծովային շրջափակումը եւ պատերազմը:

Պաղայի նաեւ յայտարարած է, որ Իրանի երկօրեայ ծրագիրը նախկինին պէս կը մնայ բանակցային սեղանի վրայ. եթէ Ուաշինկթընն կատարէ Թեհրանի պահանջները, Հորմուզի նեղուցին մէջ անվտանգութիւնը երկու օրուան ընթացքին պիտի վերականգնուի:

«Միացեալ Նահանգներու հետ Իրանի բանակցութիւնները անկարելի են, քանի տակաւին կը շարունակուին ծովային շրջափակումը եւ պատերազմը, իսկ իրանեան դրամատնային հաշիւները կը մնան սառեցուած: Կրնա՞ք պատկերացնել, որ մենք Ամերիկայի հետ բանակցութիւններու մէջ կը մտնենք իրենց հետաքրքրող տարբեր նիւթերով, իսկ ծովային շրջափակումը նախկինին պէս կը շարունակուի, պատերազմը կը շարունակուի, մեր հաշիւները սառեցուած կը մնան», նշեց ան:

Պաղայիի համաձայն, Իրանի պահանջները հիմնուած են իսլամապատեան համաձայնութիւններու վրայ, որոնց մէջ յստակ շարադրուած են երկու կողմերու պարտաւորութիւնները, Միացեալ Նահանգները համաձայնած են անոնց, սակայն յետոյ խախտած են զանոնք: Թեհրան նաեւ կը պահանջէ չեղեալ նկատել վերջին ամիսներուն իր դէմ սահմանուած նոր պատժամիջոցները:

Իրանի նախագահ Մեսուտ Փեզեշքիան յայտարարեց, թէ Իրանի գերագոյն հոգեւոր պետը «ո՛չ խաղաղութիւն, ո՛չ պատերազմ» կացութեան վերջ տալու վերաբերեալ ցուցմունքներ տուած է:

Փեզեշքիան նշեց, որ իր երկիրը երկխօսութեան ու բանակցութեան կը ձգտի՝ շեշտելով, որ տրամաբանութիւնը կը թելադրէ պատերազմի մէջ չմըտնել, եթէ կարելի է իրաւունքներուն երկխօսութեան ճամբով տիրանալ:

Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողան ըսաւ, որ իր երկիրը կը մերժէ Իրանի վրայ յարձակումներու որեւէ նոր ալիք՝ զգուշացնելով շրջանը յաւելեալ անկայունութեան մղելէ:

Էրտողան ըսաւ, թէ «Իրանի վերաբերեալ դարձեալ ժխտական շարժումներ կան»՝ շեշտելով, որ Թուրքիան իր ամբողջ ջանքը կը թափէ մագլցումը արգիլելու:

«Չենք ուզեր Իրանի վրայ նոր յարձակումներու ալիք տեսնել», ըսաւ ան՝ նշելով, որ հեռաձայնային հաղորդակցութեան մը ընթացքին այդ կարելիութեան վերաբերեալ իր երկրին մտավախութիւնները յայտնած է Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփին:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻՋԱՆԿԵԱԼ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու 2026-ի միջանկեալ ընտրութիւնները կըրնան վճռորոշ շրջադարձ մը ունենալ նախագահ Տանըլտ Թրամփի վարչակազմին համար՝ ոչ միայն ամերիկեան ներքին քաղաքականութեան, այլ նաեւ միջազգային յարաբերութիւններու, յատկապէս Միջին Արեւելքի զարգացումներուն առումով:

Քոնկրեսի երկու պալատներուն մէջ Հանրապետական կուսակցութեան դիրքերուն թուլացումը եւ դեմոկրատներու յառաջխաղացքը կը նշանակեն, որ Թրամփի վարչակազմը իր պաշտօնավարութեան մնացեալ երկու տարիները պիտի դիմագրաւէ աւելի սահմանափակուած քաղաքական պայմաններու մէջ: Եթէ դեմոկրատները վերջնականապէս վերահսկողութիւն հաստատեն Ներկայացուցիչներու տան եւ Ծերակոյտին վրայ, նախագահը պիտի ստիպուի իր քաղաքական ծրագիրներուն մեծ մասը իրականացնել աւելի բարդ միջավայրի մը մէջ:

Այս ընտրութիւններուն արդիւնքը պէտք չէ դիտարկել միայն իբրեւ հանրապետականներու պարտութիւն եւ դեմոկրատներու յաղթանակ: Անոնք նաեւ ամերիկացի ընտրողներուն կողմէ տրուած քաղաքական ազդանշան են՝ իշխանութեան նկատմամբ հակակշիռներու վերահաստատման, տնտեսական դժգոհութիւններու եւ արտաքին քաղաքականութեան վերագնահատման պահանջով:

Միջանկեալ ընտրութիւններուն հիմնական հետեւանքներէն մէկը պիտի ըլլայ Թրամփի օրէնսդրական նախաձեռնութիւններուն սահմանափակումը: Դեմոկրատներու վերահսկողութեան տակ գտնուող Քոնկրեսը կրնայ արգելակել կամ վերատեսութեան ենթարկել վարչակազմի բազմաթիւ ծրագիրներ, ուժեղացնել խորհրդարանական վերահսկողութիւնը եւ հետաքննութիւններու նախաձեռնել նախագահի քաղաքական որոշումներուն ու վարչակազմի գործունէութեան վերաբերեալ:

Այս իրողութիւնը յատկապէս կարեւոր է արտաքին քաղաքականութեան ոլորտին մէջ: Թրամփ կրնայ շարունակել գործադրել նախագահի սահմանադրական լիազօրութիւնները, սակայն ռազմական գործողութիւններու ֆինանսաւորումը, պաշտպանական ծախսերը եւ ռազմավարական որոշումներուն քաղաքական հիմնաւորումը կրնան դառնալ Քոնկրեսի աւելի խիստ վերահսկողութեան առարկայ:

Այսպիսով, Սպիտակ տան եւ Քոնկրեսի միջեւ հակադրութիւնը կրնայ դառնալ ամերիկեան քաղաքական կեանքի հիմնական բնորոշիչներէն մէկը:

Իրան

Միջին Արեւելքի համար ընտրութիւններուն կարեւորագոյն հետեւանքներէն մէկը կրնայ վերաբերիլ ամերիկեան քաղաքականութեան՝ Իրանի նկատմամբ:

Դեմոկրատներու դիրքերու ամրապընդումը կրնայ մեծցնել ռազմական գործողութիւններու քաղաքական եւ տնտեսական հետեւանքներուն շուրջ քննարկումները: Ամերիկեան հասարակութեան տընտեսական դժգոհութիւնները, պատերազմական ծախսերը եւ տարածաշրջանային ընդլայնուած հակամարտութեան վտանգները կրնան վարչակազմին վրայ աւելի մեծ ճնշում բանեցնել՝ դիւանագիտական ելք մը որոնելու համար:

Սակայն պէտք չէ եզրակացնել, որ Դեմոկրատներու յաղթանակը ինքնաբերաբար պիտի նշանակէ Ուաշինկթընի քաղաքականութեան փոփոխութիւն Իրանի նկատմամբ: Ամերիկեան երկու հիմնական կուսակցութիւններն ալ կը բաժնեն Իրանի միջուկային ծրագիրին, տարածաշրջանային ազդեցութեան եւ անվտանգային սպառնալիքներուն վերաբերեալ բազմաթիւ մտահոգութիւններ:

Ռազմական ճնշումին զուգահեռ կըրնայ աւելի մեծ տեղ յատկացուիլ բանակցութիւններուն եւ քաղաքական համաձայնութեան կարելիութիւններուն:

Լիբանան

Լիբանանի համար այս զարգացումները առանձնայատուկ կարեւորութիւն ունին: Ուաշինկթընի քաղաքական կշիռներու փոփոխութիւնը կրնայ նոր պայմաններ ստեղծել լիբանանեան-իսրայէլեան բանակցութիւններուն եւ սահմանային հակամարտութեան քաղաքական լուծման որոնումներուն համար:

Եթէ ամերիկեան վարչակազմը Քոնկրեսի կողմէ աւելի մեծ վերահսկողութեան ենթարկուի, ռազմական ընդլայնման փոխարէն բանակցային գործընթացը կրնայ ստանալ քաղաքական կարեւորութիւն:

Սակայն այստեղ անհրաժեշտ է յըստակ տարբերութիւն մը դնել քաղաքական միջոցներուն եւ ռազմավարական նպատակներուն միջեւ: Ուաշինկթընի դիրքորոշումը՝ Լիբանանի պետական գերիշխանութեան ամրապնդման, Հըզպալլայի զինաթափման եւ Իրանի ազդեցութեան սահմանափակման հարցերուն մէջ, հաւանաբար հիմնովին պիտի չփոխուի:

Փոփոխութիւնը կրնայ վերաբերիլ այդ նպատակներուն հասնելու ձեւին՝ աւելի մեծ տեղ տալով դիւանագիտական ճնշումին, միջազգային երաշխիքներուն եւ լիբանանեան պետական հաստատութիւններու դերակատարութեան:

Այս պայմաններուն մէջ Լիբանանի պատասխանատուներուն պարտականութիւնը պիտի ըլլայ օգտուիլ ստեղծուած քաղաքական կարելիութիւններէն՝ ներկայացնելով ազգային միասնական դիրքորոշում մը: Առանց ներքին համաձայնութեան եւ յստակ պետական ռազմավարութեան, ամերիկեան քաղաքականութեան որեւէ փոփոխութիւն ինքնաբերաբար պիտի չվերածուի լիբանանեան շահերուն սպասարկող լուծումի:

Իսրայէլ

Դեմոկրատներու յաջողութիւնը ինքնաբերաբար չի նշանակեր ամերիկեան-իսրայէլեան ռազմավարական յարաբերութիւններու խզում կամ ռազմական աջակցութեան դադրեցում: Իսրայէլ կը շարունակէ մնալ Միացեալ Նահանգներու կարեւորագոյն դաշնակիցներէն մէկը:

Այդուհանդերձ, նոր Քոնկրեսը կրնայ աւելի խիստ հարցադրումներ բարձրացնել իսրայէլեան ռազմական գործողութիւններուն, քաղաքացիական բնակչութեան պաշտպանութեան, ամերիկեան զինատեսակներու օգտագործման եւ տարածաշրջանային կայունութեան վերաբերեալ:

Այս հանգամանքը կրնայ որոշ չափով սահմանափակել Իսրայէլի կառավարութեան քաղաքական ազատութիւնը՝ յատկապէս Լիբանանի եւ Կազայի ճակատներուն վրայ:

Միջին Արեւելք

Այս ընտրութիւններուն հիմնական ուղերձը այն է, որ Թրամփի վարչակազմը այլեւս պիտի չգործէ նախկին քաղաքական ազատութեամբ: Ներքին քաղաքական ճնշումները, Քոնկրեսի հակակշիռը եւ ընտրողներու ակնկալիքները կրնան իրենց ազդեցութիւնը ունենալ նաեւ ամերիկեան արտաքին քաղաքականութեան վրայ:

Իրանի պարագային կրնայ մեծնալ բանակցային լուծման որոնումը, Լիբանանի պարագային՝ ամերիկեան միջնորդութեան եւ քաղաքական կարգաւորման կարեւորութիւնը, իսկ Իսրայէլի պարագային՝ ռազմական գործողութիւններուն նկատմամբ քաղաքական վերահսկողութիւնը:

Սակայն այս բոլորը կարելիութիւններ են եւ ոչ թէ արդէն հաստատուած քաղաքական որոշումներ:

Վերջապէս, Լիբանանի համար հարցը միայն այն չէ, թէ Ուաշինկթընի մէջ ո՛ր կուսակցութիւնը կը վերահսկէ Քոնկրեսը: Հիմնական հարցը այն է, թէ արդեօք երկիրը պիտի կարենա՞յ իր ներքին տարակարծութիւնները յաղթահարել եւ ներկայ քաղաքական փոփոխութիւնները վերածել ազգային շահերու սպասարկող դիւանագիտական կարելիութեան:

Ամերիկեան ընտրութիւնները կրնան փոխել տարածաշրջանային հաշուարկները, բայց Լիբանանի ապագան պիտի որոշուի նաեւ իր սեփական քաղաքական կամքով, պետական պատասխանատուութեամբ եւ միասնական ռազմավարութիւն մը որդեգրելու կարողութեամբ:

Յիշենք, որ նոր Քոնկրեսն ու Ծերակոյտը իրենց գործունէութիւնը պիտի սկսին 2027 թուականի յունուար 3-ին: Մինչ այդ, նախագահ Թրամփ պիտի շարունակէ օգտուիլ ներկայի քաղաքական առաւելութիւններէն եւ լիազօրութիւններէն:

Աւելի՛ն. Միացեալ Նահանգներու նախագահը սահմանադրութեամբ օժտուած է այսպէս կոչուած «նախագահական վեթօ»-ի իրաւունքով, որուն միջոցով կրնայ մերժել Քոնկրեսին կողմէ ընդունուած օրինագիծերը՝ ենթարկելով զանոնք վերադարձի եւ վերանայման սահմանադրական բարդ գործընթացներու:

Միթէ շրջանային պատերազմի վտանգը հեռացա՞ւ մեր երկինքէն:

ՎԱՉԳԷՆ ԳԱՎԼԱԳԵԱՆ

ՀՅԴ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆԸ ԸՆԿԵՐՎԱՐ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՈՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ԲԱՐՁՐԱՁԱՅՆԵՑ ՀԱՅ ՊԱՏԱՆԴՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՐՑԱԽԻ ՀԱՅԱԹԱՓՄԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

ՀՅԴ Բիւրոյի Երիտասարդական գրասենեակէն կը յայտնեն, որ 26-31 հոկտեմբեր 2026-ին, Ընկերվար երիտասարդներու միջազգային միութեան (IUSY) Միջերկրականեան յանձնախումբի ժողովը տեղի ունեցաւ Պէյրութի մէջ՝ Միջին Արեւելքի եւ Հարաւային Ամերիկայի (MENA LATINA) ցանցին հետ կազմակերպուած միացեալ ձեռնարկով: Երկու նախաձեռնութիւններն ալ հիւրընկալուեցան Լիբանանի Յառաջդիմական երիտասարդական կազմակերպութեան (PYO) կողմէ:

ՀՅԴ Երիտասարդականի պատուիրակութիւնը ներկայացուցին Զաւարեան ուսանողական միութենէն Շերիլին Տիրացուեան եւ Բագրատ Գրիգորեան:

MENA LATINA-ի ձեռնարկին մասնակցեցան Միջին Արեւելքի, Հիւսիսային Ափրիկէի եւ Հարաւային Ամերիկայի յառաջդիմական երիտասարդական կազմակերպութիւններ, հասարակական գործիչներ եւ քաղաքական դէմքեր: Միջերկրականեան յանձնախումբի ժողովին մասնակցեցան Ընկերվար երիտասարդներու միջազգային միութեան անդամ կազմակերպութիւններ՝ Հայաստանէն, Պաղեստինէն, Յունաստանէն, Լիբանանէն, Մարոքէն, Սպանիայէն, Քիւրտիստանէն (Հիւսիսային Իրաք), Թունուզէն, Թուրքիայէն եւ Արեւմտեան Սահարայէն:

Ծրագիրը ներառեց հանդիպումներ՝ Լիբանանի վարչապետ Նաուաֆ Սալամի, նախարարներու եւ Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան (PSP) ղեկավարներուն հետ:

«Միջերկրականեան երիտասարդութիւնը ընդդէմ ծայրայեղ աջին. ընկերվարական արձագանգ մը» խորագիրին ներքեւ մասնակիցները քննարկեցին տարածաշրջանային հակամարտութիւնները, աշխարհաքաղաքական մրցակցութիւնները, միջազգային կարգը եւ ծայրայեղ աջ շարժումներու վերելքը:

Քննարկումներն ու մասնակից երկիրներու զեկոյցները կեդրոնացան յառաջդիմական երիտասարդական կազմակերպութիւններու դիմագրաւած մարտահրաւէրներուն եւ միջազգային զօրակցութեան անհրաժեշտութեան վրայ:

ՀՅԴ-ի ներկայացուցիչները անդրադարձան Լիբանանի մէջ հայութեան դիմագրաւած մարտահրաւէրներուն, ինչպէս նաեւ Հայաստանի քաղաքական զարգացումներուն: Անոնք ընդգծեցին Արցախի հայաթափումը՝ իբրեւ Հայոց ցեղասպանութեան շարունակութիւն, եւ քննադատեցին միջազգային հանրութեան, յատկապէս յառաջդիմական կուսակցութիւններու եւ շարժումներու անբաւարար հակազդեցութիւնը:

Մարդկային իրաւունքներու շուրջ քննարկումներուն ընթացքին, յատկապէս Կազայի մէջ տեղի ունեցող ցեղասպանութեան հարցով, ՀՅԴ-ի պատուիրակները զուգահեռներ գծեցին Կազայի կացութեան եւ Արցախի հայաթափման միջեւ: Անոնք նաեւ անդրադարձան Իսրայէլի կողմէ ապօրինաբար բանտարկուած պաղեստինցի պատանիներու հարցին՝ լուսարձակի տակ առնելով այն, որ նմանատիպ կացութեան մէջ կը գտնուին Պաքուի մէջ ապօրինաբար պահուող հայ պատանիները, որոնց շարքին է Հայ յեղափոխական դաշնակցութեան անդամ Դաւիթ Իշխանեանը:

Շար.ը՝ էջ 6

ՄԸԶԻՆԵՐԻ ՀՈԳԵՒՈՐ ԼՍԱՐԱՆԸ ՍԿՍԱՒ ՆՈՐ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻՆ

Մըզիերի Հոգեւոր լսարանը, որ արդէն տասնչորս տարիներէ ի վեր կը շարունակէ իր հոգեւոր-կրթական առաքելութիւնը, չորեքշաբթի, 4 նոյեմբեր 2026-ին, հանդիսաւոր կերպով սկսաւ իր նոր տարեշրջանին՝ բազմամարդ մասնակցութեամբ:

Հանդիպման սրահը լեցուն էր, իսկ առաւել քան հարիւր մասնակիցներու ներկայութիւնը վկայեց այս նախաձեռնութեան հանդէպ աճող հետաքրքրութեան եւ գնահատանքին մասին:

Հանդիպումը բացուեցաւ Սարգիս Ա. քհնյ. Սարգիսեանի ողջոյնի եւ բարի գալուստի խօսքով: Ան ջերմօրէն ողջունեց ներկաները եւ ներկայացուց նոր տարեշրջանի ուսումնառութեան ծրագիրը՝ յայտնելով, որ այս տարի մասնակիցները հանգամանօրէն պիտի ուսումնասիրեն Սուրբ Յովհաննէս Աւետարանիչի Աւետարանը՝ խորանալով անոր պատգամներուն, ուսուցումներուն եւ աստուածաբանական խորհուրդներուն մէջ:

Իր խօսքին ընթացքին տէր հայրը ընդգծեց, որ Աստուածաշունչը պարզապէս ընթերցանութեան գիրք մը չէ, այլ՝ կեանքի ուղեցոյց եւ հոգեւոր անսպառ գանձարան: Անոր պատգամները մարդուն կը պարգեւեն իմաստութիւն, մխիթարութիւն, յոյս եւ առաջնորդութիւն, յատկապէս կեանքի դժուարութիւններով եւ փորձութիւններով լի փուլերուն: Քահանայ հայրը նշեց, որ աստուածային խօսքը մեզի կը սորվեցնէ խաղաղութիւն, ներողամտութիւն, արդարութիւն եւ բարութիւն՝ առաջնորդելով դէպի աւելի գիտակից, սիրալիր եւ Աստուծոյ կամքին համահունչ կեանք:

Հանդիպման աւարտին, կազմակերպիչ յանձնախումբին հոգատար պատրաստութեամբ տեղի ունեցաւ մտերմիկ հիւրասիրութիւն մը: Այս առիթը նաեւ նպաստեց մասնակիցներուն միջեւ հաղորդակցութեան, ջերմ զրոյցներու եւ հաճելի պահերու բաժնեկցութեան:

Բաժանման պահուն ներկաները հրաժեշտ տուին՝ յառաջիկայ չորեքշաբթի կրկին հանդիպելու եւ ուսումնառութեան ընթացքը շարունակելու ակնկալութեամբ:

Մըզիերի Հոգեւոր լսարանը կը շարունակէ իր կարեւոր առաքելութիւնը՝ իւրաքանչիւր չորեքշաբթի համախմբելով հոգեւոր գիտելիքի, Աստուածաշունչի ուսումնասիրութեան եւ քրիստոնէական արժէքներու խոր ճանաչողութեան փափաք ունեցող անձեր:

Տասնչորս տարիներու շարունակական գործունէութիւնը գեղեցիկ վկայութիւն մըն է, թէ հաւատքի լոյսը, հոգեւոր գիտելիքն ու եղբայրական միասնութեան ոգին կը մնան մարդուն ներաշխարհը հարստացնող անսպառ աղբիւրներ:

Թող նոր տարեշրջանը դառնայ հոգեւոր աճումի, գիտելիքի խորացման եւ օրինաբեր հանդիպումներու նոր փուլ մը՝ ի շահ բոլոր մասնակիցներուն եւ ի փառս Աստուծոյ:

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՀԱՅ ԳԻՐՔԻ ՀԱՄԱՀԱՅԱԿԱԿԱՆ ՓԱՌԱՏՕՆ-ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍԻ ԾԻՐԻՆ ՄԷՋ ՉՈՐՍ ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՇՆՈՐՀԱՀԱՆԴԷՍ

Չորեքշաբթի, 14 հոկտեմբերին, երեկոյեան ժամը 7:00-ին «Ազդակ»-ի «Փիւնիկ» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Համազգայինի «Վահէ Սէթեան» հրատարակչատան 95-ամեակի մատենաշարէն լոյս տեսած հրատարակութիւններու «Ապրուած օրեր»՝ Արմէն Գարօ, «Անժամանցելի խոհեր»՝ Մուշեղ Իշխան, «Մարդ եմ սպաննել, բայց մարդասպան չեմ»՝ Պիրգիտ Կոֆլեր-Բեթշարտ, «Գիւղը եւ անձրեւը»՝ Համաստեղ, շնորհահանդէսը:

Հրատարակչատան տնօրէն Յակոբ Հաւաթեան այս առիթով իր երախտագիտութիւնը յայտնեց 4 հատորներու մեկենասներ՝ Համազգայինի Քանատայի «Գլաձոր» մասնաճիւղին, Լիբանանի Շրջանային վարչութեան, Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանային վարչութեան եւ Աւստրալիոյ Շրջանային վարչութեան, որոնք ստանձնեցին այս 4 հատորներու մեկենասութիւնը: Ան ըսաւ, որ Համազգայինի աշխարհատարած կառոյցի զօրակցութիւնը հրատարակչական առաքելութեան հարազատ ցուցանիշ է հայ գիրքի ու դպրութեան հանդէպ այս կազմակերպութեան դաւանած սկզբունքներուն: Ան աւելցուց, որ Համազգայինը աննահանջ կերպով պիտի շարունակէ այս առաքելութիւնը: Հաւաթեան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ 4 հատորներու խմբագիրներ եւ սրբագրիչներ՝ Կարօ Յովհաննէսեանին, Սալբի Քիւրքճեան-Թաշճեանին, Թամար Սնապեան-Սուրճեանին եւ Մարգրիտ Ազատեանին, էջադրող Անի Սարգիսեանին, «Ապրուած օրեր» եւ «Անժամանցելի խոհեր»

գիրքերու կողքերու ձեւաւորող Յովիկ Գըլընճիպաշեանին, եւ «Գիւղը եւ անձրեւը» հատորի կողքին վրայ տեղադրուած նկարի հեղինակ հայրենի արուեստագէտ Աշոտ Յարութիւնեանի: Ան յայտնեց, որ «Մարդ եմ սպաննել, բայց մարդասպան չեմ» հատորը լոյս տեսած է համագործակցաբար Հայոց ցեղասպանութեան թանգարան-հիմնարկի հիմնադրամի, այս առիթով ան շնորհակալութիւն յայտնեց այս ծրագրի իրականացման մէջ իր ներդրումը բերած Արմէն Գէորգեանին:

Հաւաթեան յայտարարեց, որ այս մատենաշարը պիտի ընդգրկէ յաւելեալ 6 գիրքեր, որոնք լոյս պիտի տեսնեն 2026-27 տարեշրջաններուն:

«Ապրուած օրեր» եւ «Մարդ եմ սպաննել, բայց մարդասպան չեմ» հատորները ներկայացուց Կարօ Յովհաննէսեան, «Անժամանցելի խոհեր»-ը՝ Թամար Սնապեան, իսկ «Գիւղը եւ անձրեւը»՝ Սալբի Քիւրքճեան-Թաշճեան:

Ձեկուցաբերներու խօսքերը կու տանք ամբողջութեամբ:

ԱՐՄԷՆ ԳԱՐՕՅԻ «ԱՊՐՈՒԱԾ ՕՐԵՐ» ԵՒ ՊԻՐԳԻՏ ԿՈՖԼԵՐ-ԲԵԹՇԱՐՏ «ՄԱՐԴ ԵՄ ՍՊԱՆՆԵԼ, ԲԱՅՑ ՄԱՐԴԱՍՊԱՆ ՉԵՄ» ՀԱՏՈՐՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Արմէն Գարոյի «Ապրուած օրեր»-ը գիրք ըլլալէ առաջ, անոր կարգ մը մասերը լոյս տեսած են տարբեր պարբերականներու մէջ: Գարօ յեղափոխական առաջին սերունդի մեծագոյն դէմքերէն մէկն է իբրեւ ղեկավար ու կազմակերպիչ՝ թէ՛ ռազմական եւ թէ՛ քաղաքական-դիւանագիտական մարզերու մէջ: Ան եղած է շատ բարեկեցիկ ընտանիքի զաւակ, այսինքն՝ կրնար ամէն տեսակի վայելք ունենալ, սակայն յեղափոխական շրջանի (1890-էն սկսեալ) կարգ մը դէպքեր խոր ազդեցութիւն ունեցած են անոր վրայ. այդպէս է, որ ամէն բան թողելով՝ նետուած է յեղափոխական գործի մէջ:

Իբրեւ երիտասարդ, երբ Գարօ կ'ուսանէր Փարիզի մէջ, կարգ մը դասընկերներու հետ կ'որոշեն Զէյթուն երթալ եւ մասնակցիլ այդ շրջանի մարտերուն, բայց Զէյթունի պատասխանատուները կը թելադրեն, որ իրենց կռուողներու թիւը բաւարար է, եւ որ իրենց կը պակսի միայն դրամը: Գարօ չի համոզուիր ու կը դիմէ Դաշնակցութեան, որուն վարիչները կ'առաջարկեն հանդիպում ունենալ անոր եւ ընկերներուն հետ: Հետեւաբար, երկու ընկերներով կը մեկնին Ժընեւ՝ խորհրդակցելու դաշնակցական պատասխանատուներու հետ: Այս վերջինները կը յայտնեն, թէ կայ գործ մը, որուն կրնան մասնակցիլ: Այդպիսով կը կազմակերպուի Պանք Օթոմանը, որուն գլխաւոր ղեկավարը եղաւ 18-19 տարեկան Բաբգէն Սիւնին:

1896-ին տեղի ունեցաւ Պանք Օթոմանը: Դրամատան մուտքին կը նահատակուի Բաբգէն Սիւնի: Արմէն Գարօ, որ արդէն շէնքէն ներս մտած էր, վայրկեաններու մէջ կը կազմակերպէ դրամատան մէջ գտնուող տղաքը: Հաստատութիւնը 24 ժամ կը մնայ իրենց տիրապետութեան տակ: Անոնք կը գործածեն իրենց հետ տարած բոլոր ռումբերը՝ սպաննելով բազմաթիւ թուրք զինուորներ, որոնք կը փորձէին ներս խուժել: Գարօ իր յուշերուն մէջ կը յայտնէ, թէ կը պարպեն դրամատունը՝ մեծ պետութիւններէն խոստում առնելէ ետք միայն, որ բարեկարգութիւններ պիտի կատարուին Հայաստանի մէջ: Սակայն, դուրս ելլելէ ետք, ճամբուն ընթացքին կ'անդրադառնայ, որ խաբուած էր: Պանք Օթոմանը գործնապէս մեծ արդիւնք չտուաւ, բայց հայ ժողովուրդին մէջ սէր եւ վստահութիւն ներշնչեց յեղափոխական գործին նկատմամբ:

Բնազդական է ղեկավարելու տաղանդը Արմէն Գարոյի մէջ:

1905-ին տեղի կ'ունենային հայ-թաթարական կռիւները հայաբնակ զանազան շրջաններու մէջ, ընդ որոնց՝ Անդրկովկասի մէջ: Համօ Օհանջանեանէն սկզբնաեալ, այդ շրջանին մէջ բոլոր ղեկավարները յուսահատ վիճակի մէջ էին ու տեղի պիտի տային վրացիներու պահանջներուն, կը հասնի Արմէն Գարոն, որ՝ իբրեւ ՀՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչը, յետաձգել կու տայ համաձայնագիրի ստորագրութիւնը եւ կը վըստահեցնէ, որ կարելի է մեր սեփական ուժերով դէմ դնել թաթարներուն: Ղեկավարութիւնը կը ստանձնէ ինք՝ Արմէն Գարոն, որ յաղթանակի կ'առաջնորդէ հայկական զօրքերը: Արդարեւ, հայ-թաթարական կռիւները ոչ միայն Դաշնակցութեան պատմութեան հերոսական յաղթանակներէն մէկը կը հանդիսանան, այլ նաեւ ամբողջ կովկասահայութեան, որ փըրկուեցաւ ստոյգ բնաջնջումէ:

Առաջին Աշխարհամարտին Արմէն Գարօ փոխհրամանատար էր Դրոյի ղեկավարած կամաւորական երկրորդ գունդին: Դրոյի վիրաւորուելէն ետք, գունդին ամբողջական պատասխանատուութիւնը ստանձնեց Գարօ, այնպէս որ յաղթանակ ապահովեց հայութեան:

Երիտ-թուրքերու խորհրդարանին մէջ Գարօ եղած է երեսփոխան ու մեծ աշխատանք տարած հայութեան ի նպաստ:

ԿԱՐՕ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

«ԱՆԺԱՄԱՆՑԵԼԻ ԽՈՀԵՐ» ԳԻՐՔԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

(ՀԵՂԻՆԱԿ՝ Մ. ԻՇԽԱՆ, ԽՄԲԱԳԻՐ՝ Պ. ՍՆԱՊԵԱՆ)

(Հատուածներ)

Հատորին 51 յօդուածները քաղուած են սփիւռքահայ մամուլէն՝ «Նայիրի» (Պէյրութ եւ Հալէպ), «Ակօս» (Պէյրութ), «Հայաստան» (Փարիզ), «Ազդակ»-Շաբաթօրեակ» (Պէյրութ) եւ «Բագին» (Պէյրութ): Անոնք չեն դասաւորուած ըստ ժամանակագրութեան, այլ՝ իրենց բովանդակած նիւթին հիմամբ. անոնց հրապարակման թուականները կը տարուբերին 1947-էն 1985-ի միջեւ:

Գիրքին մէջ վեր առնուած գաղափարները բազմակողմանի են, սակայն տիրական է ազգային գաղափարախօսութիւնը իր բոլոր երեսներով: Առաջին հերթին մշակոյթը եւ յատկապէս՝ ազգայինը մշակոյթին մէջ:

Հատորը կարելի է բաժնել եօթը բնաբաններու կամ առանցքներու.

Առաջին.- Բանաստեղծութեան եւ ընդհանրապէս գրականութեան ըմբըռնումը,

Երկրորդ.- Ազգային ոգին գրականութեան մէջ,

Երրորդ.- Լեզու, մշակոյթ եւ ազգ փոխյարաբերութիւն,

Չորրորդ.- Սփիւռքի իրերայաջորդ սերունդներ,

Հինգերորդ.- Մամուլն ու անոր դերը,

Վեցերորդ.- Գաղափարապաշտութիւն,

Եօթներորդ.- Հայու ճակատագիր:

* * *

Հայ գրականութեան եւ յատկապէս բանաստեղծութեան դիմագրաւած դժուարութիւնները, ըստ Մ. Իշխանի, ունին երեք պատճառ. ընթերցողի նըւազում, ընթերցանութեան սէրը արթնցնելու կարողութեան բացակայութիւն եւ գրական մթնոլորտի պակաս: Ասոնց պատճառով է, որ ծանր հարուած կը ստանայ հայ գրողը, եւ տաժանելի կը դառնայ անոր առօրեան: «Մէկ կողմէ,- կ'ըսէ Մ. Իշխան,- սփիւռքի ցիրուցան վիճակը, միւս կողմէ՝ հացի ամէնօրեայ մաշեցնող պայքարը, աւելնալով քաղաքական մղձաւանջին վրայ, մեր ուժերն ու հաւաքական յուզումները կը կլանեն ամբողջապէս»:

Մ. Իշխան սփիւռքեան տարբեր սերունդները նոյն պիտակին տակ չի դներ: Ան բաժնած է սերունդները 4 մասերու: Խորաթափանց ակնարկներով եւ ճշգրիտ մատնանշումներով ան դիտել կու տայ իւրաքանչիւր սերունդի դժուարութիւնները:

Այսպէս, առաջին սերունդը միշտ յիշատակներով կ'ապրէր՝ «Երկրի լուսինն ու աստղերն անգամ աւելի գեղեցիկ ու կախարդիչ էին, քան՝ սփիւռքի երկինքը զարդարող նոյն հրաշալիքները: Հացը համ չունէր, կաթը ջուր էր, ջուրը անհամ՝ օտար ափերու վրայ»: Այս սերունդը մինչեւ մահ երազեց իր հայրենիքի վերադարձը, մինչեւ մահ մնաց «ժամանակաւոր բնակիչ»:

Երկրորդ սերունդը ան էր, որ տակաւին երեխայ՝ ճաշակեց տարագրութեան բոլոր դառնութիւնները, եւ այս սերունդին հազուագիւտ մասը միայն բախտը ունեցաւ երկրորդական կամ համալսարանական կրթութիւն ստանալու:

Երրորդ եւ չորրորդ սերունդները ծնած ու մեծցած են օտար հողերու վրայ: Անոնք կորսնցուցած են արդէն «անցեալը վերապրեցնող» իրենց սիրելիները եւ կազմաւորուած են բոլորովին օտար միջավայրերու մէջ՝ իւրացնելով օտար բարքեր եւ նախասիրութիւններ: Այս սերունդները «անխառն սփիւռքահայերն են», ինչպէս կը սիրէ կոչել Մ. Իշխան: Անոնք կազմեցին «նոր հայը»: «Հայ մը, որ արցունք չունէր այլեւս իր աչքերուն, երբ կը խօսէր Արարատի, Արաքսի, Եփրատի, Վանի կամ Սասունի մասին: Գիտէր այդ բոլոր անունները, որոնք սկիհին մէջ ի պահ դրուած սրբութեան պէս էին, բայց՝ ոչ կենդանի հաղորդութիւն»:

* * *

Վերլուծական հոյակապ կտոր մըն է «Գացողներուն տեղը» յօդուածը, գըրուած՝ 1974-ին: Արժէքաւոր դէմքերու մեկնումով մեր կեանքը հետզհետէ պարապութիւն մը կ'արձանագրէ: Սերունդ մը, որ պիտի չկրկնուի այլեւս: Այլասերման ամբողջ ողբերգութեան մէջ հիմնական պատճառը, ըստ Մ. Իշխանի, «Բաց մնացող դիրքերը նիւթապէս եւ բարոյապէս հրապուրիչ չեն նորերուն համար»: Սակայն Մ. Իշխան չի թերագնահատեր երիտասարդութեան դերը, որ թարմ ուժերով կրնայ աւելին ընել, քան՝ նախորդ սերունդը: Ան կ'ըսէ. «Թող չխռովին յաւէտ ողբացեալ մեր սիրելիները, եթէ ըսեմ, որ իրենցմէ աւելի զարգացած եւ իրենցմէ աւելի շնորհներով օժտեալ երիտասարդներ ունինք այսօր, որոնք չեն ուզեր սակայն անոնց կրած նիւթական եւ բարոյական անձուկ պայմաններուն մէջ ապրիլ: Անոնք՝ այս նորերը, պիտի նըւաճեն նոր հորիզոններ, նոր տիտղոսներ եւ մեծ կարելիութիւններ: «Իսկ հայ կեա՞նքը: Հայ թերթն ու մամո՞ւլը, հայ գիրն ու դպրո՞ցը: Պէտք կա՞յ արդեօք անոնց պարգեւած վարձատրութիւններուն մասին խօսելու»... Ահա՝ իր անողոք հաստատումը.

«Մինչեւ որ հրապուրիչ չդառնան եւ բարոյապէս գոնէ անկախ դիրք մը չապահովեն հայ մշակոյթի եւ կրթութեան սպասարկող պաշտօնները, նոր սերունդի մեր փայլուն տղաքը պիտի երթան օտարին, եւ մենք եղերամայրերու պէս պիտի աւաղենք եւ կրկնենք շարունակ.

«-Ո՞վ պիտի գրաւէ գացողներուն տեղը» (1974):

* * *

Մ. Իշխանի համար հայութիւնը ամէն բանէ վեր է: Իրեն համար հարազատ միջավայրի մը պատկանելիութիւնը ազատութեան չափ կարեւոր է: Այդ հարազատութիւնն է, որ կը տաքցընէ հոգին եւ մեզի՝ հայերուս համար, կը ստեղծէ հայօրէն ապրելու, հայօրէն արարելու եւ նոյնիսկ հայօրէն տառապելու եղանակ մը:

ԹԱՄԱՐ ՍՆԱՊԵԱՆ-ՍՈՒՐՃԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

ՀԱՄԱՍՏԵՂԻ «ԳԻՒՂԸ ԵՒ ԱՆՁՐԵՒԸ» ԳԻՐՔԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Կեանքի իւրաքանչիւր վայրկեան հոսող եղանակ մըն է յիշողութեան մէջ: Այդ առատութիւնը կը զգանք, երբ աշխատանքէ յոգնած՝ կը վերադառնանք տուն, կ'ամփոփուինք մեր սենեակին մէջ, կը տրտմինք, կ'ուրախանանք, կը յուզուինք, կը սպասենք յաջորդ օրուան պայծառ գալիքին: Այլ խօսքով, սովորական առօրեայ մը կ'ապրինք իր բոլոր վերիվայրումներով:

Բայց երբ վերադառնանք գրականութեան, ապա մեր գրագէտները գեղարուեստական նուրբ ճաշակով կը մատուցեն ընթերցողներուս՝ աշխարհէն քաղուած պատառիկներ, բազմաշերտ ամփոփումներով ու նկարագրութեան հարուստ բառապաշարով:

Համաստեղ իր երիտասարդ տարիքին էր, որ ձեռնարկեց պատմուածքներու այս շարքին, որ վէպի մը հարստութիւնը սահմանեց իր ստեղծագործ էջերու տարածքին:

«Գիւղը», ապա «Անձրեւը»: Եւ այսօր, իբրեւ միացեալ հատոր Համազգայինի «Վ. Սէթեան» հրատարակչատան կողմէ կը վերահրատարակուի եւ իր տեղը կը գտնէ մեր գրադարանի դարակներուն:

Հաստափոր այս գիրքը կը փոխանցէ՝ բնութեան կախարդանքը, հողին մէջ խրած մշակին խոփը, մարդկային հոգիի տառապանքն ու ուրախութիւնը, ներքին փոթորիկները, միտք չարչարող մտահոգութիւնը, սրամիտ վարուելակերպը, կապ մը հաստատելով ընթերցողին մտաւոր ու քննական հորիզոնին հետ: «Գիւղը եւ անձրեւը» կը ներկայացնեն գիւղն ու գիւղացին ոչ միայն իրենց արտաքին նկարագրութեամբ, այլեւ՝ խոր ու մարդկային հոգեբանական ապրումներով: Գիւղացին իր կեանքը կը կառուցէ բնութեան պայմաններուն համաձայն: Հեղինակը կը բացայայտէ՝ մարդոց ներաշխարհը, սպասումները, բնութեան նկատմամբ կապուած զգայնութիւնը:

Համաստեղի ընտրած վայրը սովորական բնութիւնը չէ, այլ հայրենի գաւառն է իր պատմութիւններով, առօրեայով, բնակչութեամբ, այն, ինչ որ հայկականութեան բուրմունքը կը սփռէ, աշխատասիրութիւն ու համեստութիւն պիտակաւորումով կ'արձանագրէ սպասում, կարօտ ու ժպիտ: Երբեմն պատմութեան հերոսը կը հասնի մինչեւ Ամերիկա՝ իր սրտին մէջ անաղարտ պահելով հայրենի յուշերը եւ անցեալի փխրուն կեանքը:

Պատմութեան հերոսները Համաստեղի գրիչին տակ կեանքի կը կոչուին մեծ մասամբ իբրեւ թշուառներ, դառնութիւն ճաշակած անձնաւորութիւններ, խնդրայարոյցներ, որոնց դիմաց կեանքը իր վարդագոյն երազներով չի ծաղկիր, սակայն իրենց ծայրայեղ բարութիւնը, ազնուութիւնը պատճառ կը դառնան բախումներու, անհասկացողութիւններու, դըժբախտութիւններու եւ ըմբոստութիւններու: Այս միջադէպերուն աւարտն ալ նոյնքան կը դառնայ ողբերգական:

Հակառակ կեանքի ծանր պայմաններուն՝ յատկապէս գիւղին երիտասարդները կը պայքարին պահպանելու համար զանազան արժէքներ, ապագայի նկատմամբ իրենց հիւսած երազները իրականացնելու համար: Անոնք, ո՛ւր ալ երթան, կը հասնին գրագէտին, կը վազեն իր տաղանդով՝ պարգեւելով հոգեկան հաւատարմութիւն: Այսպէս, Համաստեղի լեզուի, ոճի, ջերմ հաղորդականութեան, հերոսներու, նկարագրութիւններու ու պատկերներու միաձուլման կը հանդիպինք, երբ ինքնաբուխ կերպով հեղինակը պատմողի դերին մէջ կը մնայ սկիզբէն մինչեւ վերջ:

Գիւղացին ու գիւղը կը հարթեն արուեստի իւրայատուկ ճանապարհ մը:

Եդուարդ Պոյաճեան կը վկայէ, թէ Համաստեղին ճիգը իր նիւթին շրջագիծը պահելուն, ամրացնելուն եւ անոր մէջ կարելի չափով կեանք ու պայծառութիւն ներմուծելուն մէջ կը կայանայ: Համաստեղ կապուած կը մնայ իր գիւղին, իսկ կեանքի որպէս հոգեկան դիմագիծ՝ ան անքակտելի սիրով միացած է հայ շինականին:

ՍԱԼԲԻ ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ-ԹԱՇՃԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

ԻՍԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՉԻ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒԻ ԺԱՄԱՆԱԿՈՎ ՈՒ ՏԱՐԱԾՈՒԹԵԱՄԲ, ԱՆ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ԱՊՐԻԼ ՅԻՇՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Կան յիշատակներ, զորս ժամանակը չի կրնար մաշեցնել: Կան մանկութեան ընկերներ, որոնք մեր կեանքէն հեռանալէ ետք իսկ կը շարունակեն ապրիլ մեր հոգիին մէջ՝ իրենց ձայնով, ժպիտով, նայուածքով եւ միասին ապրուած օրերու անմոռանալի պատկերներով:

Մարտիկ Չանչանեանը այդպիսի ընկեր մը եղաւ ինծի համար:

Երբ այսօր, տարիներու հեռաւորութենէն, կը փորձեմ ետ նայիլ մեր մանկութեան ու պատանեկութեան օրերուն, առաջին հերթին աչքերուս դիմաց կը բացուի մեր Այնճարը՝ իր պարզ ու համեստ տուներով, իր փոշոտ ճամբաներով, իր այգիներով, իր եկեղեցիներով ու դպրոցներով, եւ այդ բոլորին մէջ՝ մենք՝ սերնդակից տղաքս, աղքատութեան եւ սահմանափակ պայմաններու մէջ ապրող, բայց երազներով հարուստ ու վաղուան հանդէպ հաւատքով լեցուն պատանիներս:

Մենք Այնճար գաղթականեան բնակիչներուն անմեղունակ զաւակներն էինք:

Մեր գիւղի ուսումնատեղ մեծերը՝ քրիստոնէական հաւատքով ու հայապահպանման անսասան գիտակցութեամբ առաջնորդուած, Այնճարի վրանաքաղաքի առաջին իսկ օրերուն հոն կանգնեցուցին վրան-եկեղեցի եւ վրան-դպրոց:

Աղքատ էին անոնց պայմանները, սակայն հարուստ էին անոնց հոգեւոր ու կրթական ձգտումները: Այդ վրաններուն մէջ անոնք մեզմէ մեծերուն եւ ապա մեզի ոչ միայն գիտելիք ու աղօթք, այլ նաեւ գոյատեւելու կամք, հայ մնալու հաւատք եւ վաղուան նկատմամբ վըստահութիւն ներշնչեցին:

Եւ մենք՝ բախտաւոր պատանիներս, այդ մեծ գործի բնական շարունակողներն էինք:

Տարիներու ընթացքին, երբ Այնճարի տուները սկսան կառուցուիլ, եկեղեցական սրահներ ալ շինուեցան, եւ անոնց մէջ սաւաններով բաժնուած դասարաններու համեստ պայմաններուն տակ ունեցանք աւելի ապահով վարժարան՝ մինչեւ այն օրը, երբ մեր գիւղը պիտի ունենար աւելի արդիական կրթական հաստատութիւններ եւ հոյակերտ եկեղեցիներ:

Այսպիսի միջավայրի մը մէջ էր, որ ապրեցանք մեր մանկութիւնն ու պատանեկութիւնը:

Եւ հոն էր նաեւ Մարտիկը՝ մեր տան անմիջակայ դրացին, իմ մանկութեան ամէնէն մտերիմ ընկերներէս մէկը եւ մեր թաղի ամէնէն արագ վազող խաղընկերը:

Մեր վարժարանին առաւօտեան բարոյախօսական պաշտամունքէն ետք, ընկալուած սովորութեան համաձայն, մենք պէտք էր ուղղուէինք մեր դասարանները: Սակայն չարաբաստիկ օր մը, դասարաններու ճամբուն վրայ, կայծակնային արագութեամբ, փսփսուքով եւ ցընցիչ տխրութեամբ իմացայ ամէնէն մտերիմ ընկերոջս՝ մեր տան դրացի Մարտիկին ոտքերուն յանկարծակի եւ արագ տկարացման մասին:

Այն տղան, որ երէկ տակաւին մեր թաղի ամէնէն արագ վազող խաղընկերն էր, այսօր ակնթարթի մը մէջ անդամալուծուած էր:

Դժուար է բառերով նկարագրել այն ցնցումը, զոր պատանիներս ապրեցանք այդ օրերուն:

Մարտիկը սակայն չընդունեց, որ իր մարմնին սահմանափակումը պիտի դառնայ իր հոգեկանին վերջին սահմանը:

Ուսումնատենչ Մարտիկին խնդրանքով՝ մեր վարժարանի դասատուները սիրայօժար կերպով յատուկ կարգադրութիւն մը ըրին: Անոնք պարբերաբար կ'այցելէին Մարտիկին, կը հասնէին մինչեւ իր սնարը, կը դասաւանդէին, կը բացատրէին, կը հետեւէին իր ուսումնական ընթացքին եւ չէին ձգեր, որ իր հիւանդութիւնը զինք հեռացնէ նախնական կրթութենէն:

Այդ օրերուն Մարտիկին տունը դարձաւ նաեւ մեր ժամադրավայրը:

Տարիներու թաւալումով մենք մեծցանք, հասակ առինք, եւ Մարտիկին տունը մնաց մեր ընկերական աշխարհի հարազատ անկիւններէն մէկը:

Հպարտութեամբ կը բարձրաձայնեմ, որ աստուածատուր բազմաթիւ տաղանդներով օժտուած էր Մարտիկը. երաժշտութիւնը անոր հոգիին լեզուն էր, գեղանկարչութիւնը՝ անոր ներաշխարհին արտայայտութիւնը, իսկ ընթերցասիրութիւնը՝ անոր միտքը հարստացնող անսպառ աղբիւրը:

Իր ներկայութիւնը կը ճոխացնէր մեր ընկերական հաւաքները: Կիթառի, սրինգի, ձեռնադաշնակի եւ այլ նուագարաններու իր վարպետ կատարումները կարծես ուրիշ աշխարհ մը կը բանային մեր առջեւ:

Բայց Մարտիկին էութեան մեծագոյն գործիքը թերեւս իր մարդկային կենցաղն ու ներկայութիւնն էր:

Բժշկական միջամտութիւններէ ետք, երբ սկսաւ անթացուպերով քալել, ան կրկին միացաւ մեր խմբային պտոյտներուն, հոգեւոր պաշտամունքներուն, միութենական ծրագիրներուն եւ աշխատանքներուն: Իր երաժշտական գործիքներով մաս կազմեց երգչախումբերու ու նուագախումբերու, այսպիսով ալ ան իր անմընացորդ մասնակցութիւնը բերաւ մեր Այնճար հայաւանի մշակութային, ազգային ու հոգեւոր աստիճանաւոր վերելքին:

Մարտիկին մարմինը կը դժուարանար, բայց հոգին կը թեւածէր:

Մարտիկին հետ ունեցած առանձնակի անմոռանալի յիշատակներս շատ են: Կ'արժէ սակայն յիշատակել գոնէ մէկ քանին:

Ուշ գիշերներ էին:

Մեր պարտէզը ջրելու հերթը ինծի կը հասնէր: Կը լծէի մեր իշուկին կառքը եւ ձայն կու տայի Մարտիկին, որ ինծի միանար ընդարձակ պարտէզին լուբիայի թուփերը ջրելու:

Մարտիկը իր երաժշտական գործիքները կը տեղադրէր կառքին մէջ, ու մենք մութին մէջ կը ճամբորդէինք դէպի պարտէզ տանող փոշիածածկ ճամբաներով:

Կէս գիշեր էր:

Ես՝ բահը ձեռքիս, ջուրը կը դարձնէի պարտէզին մէկ անկիւնէն միւսը՝ լուբիայի ակօսներուն մէջ, իսկ Մարտիկը, մեծ սալորի ծառին տակ, վերմակի մը վրայ նըստած, իր ֆլութին մեղեդիներով կը հարստացնէր գիշերւան լռութիւնը եւ կը թեթեւցնէր իմ աշխատանքիս յոգնութիւնը:

Քիչ անց կիթառը կ'առնէր ձեռքը:

Գիշերուան լռութիւնը կը խզուէր:

Ես ալ հեռուէն ձայնս կը բարձրացնէի՝ միանալով անոր երաժշտութեան ու երգին:

Երկու երիտասարդներ էինք՝ մէկը գործիքի մը հետ, միւսը՝ երգով, եւ մեր ամբողջ աշխարհը այդ պահուն կարծես այդ պարտէզն էր:

Յետոյ, երբ աշխատանքէն յոգնած մութը ճեղքելով կը մօտենայի իրեն, ձեռքիս՝ մեծ ողկոյզ մը խաղող, պահ մը կը տիրէր լռութիւն:

Պարտէզին մէջ կը տիրապետէր ծղրիթներու բնութեան երաժշտութիւնը միայն:

Այդ պահերուն մենք կը պատմէինք անցեալի մեր անմոռանալի յուշերը, կը խօսէինք մեր երազներուն մասին եւ կը նայէինք աստղալից երկինքին ու անոր զարմանահրաշ գոյութեան:

Մարտիկը, իր ընթերցասիրութենէն ու մտաւոր հետաքրքրութենէն մղուած, նոյնիսկ գիշերուան աստղածորան հանգրուաններուն անունները կը յիշէր եւ կը բացատրէր՝ կամաւօտ՝ խոր գիշերուան սկիզբը, Խոթափեալ՝ գիշերուան ամենախոր, ամենամութ պահը, Ադամամութ, Գիզակ, Լուսակ, Առաւօտ, Լուսափայլ, Փայլածու:

Այս անունները մինչեւ այսօր կը պահեմ մտքիս գանձարանին մէջ՝ իբրեւ անմոռանալի յուշ մը:

Ոչ միայն որովհետեւ աստղերու անուններն էին անոնք, այլ որովհետեւ Մարտիկին մեղմ ձայնով արտասանուած բառեր էին:

Ու այսօր, երբ երկինք կը նայիմ, այդ անուններէն իւրաքանչիւրը կարծես իր ձայնէն փոքրիկ մաս մը կը վերադարձնէ ինծի:

Այդպէս կը զգամ, որ իսկական ընկերութիւնը չի սահմանափակուիր ժամանակով ու տարածութեամբ: Ան կը շարունակէ ապրիլ յիշողութեան մէջ, երբեմն փոքր մեղեդիի մը մէջ, երբեմն գիրքի մը էջին, երբեմն գեղանկարի մը գոյներուն մէջ, երբեմն հին պարտէզի մը բոյրին մէջ եւ երբեմն ալ աստղածորան երկինքի մը տակ հնչած անունի մը մէջ:

Մարտիկի անգին ընկերնե՛ր, մեզմէ ո՞վ չէ վայելած անոր ընկերային, կուսակցական եւ միութենական գործակցութեան սերտ ոգին, անուշ ժպիտը, ջինջ հայերէն լեզուն եւ համոզիչ ու դաստիարակիչ խօսքերը: Արդեօք ո՞վ գեղանկար մը կամ քաղցր յիշատակ մը չի պահեր մօտիկ անցեալէն՝ որպէս անմոռանալի կտակ ու մասունք իրմէ:

Մարտիկը պատուական օրինակ էր մեզի համար՝ իր պատանեկան հասակի օրերէն մինչեւ իր կեանքի մայրամուտին օրը: Ան կուրծք տուաւ անսպասելի հիւանդութեան, կեանքի դժուարութիւններուն եւ յոգնութիւններուն, ուր որ ալ գտնուեցաւ, իր կարողութեան սահմաններուն մէջ եւ աւելի, քարտուղարական հմուտ գրիչով ծառայեց իր պաշտած կուսակցութեան, միութիւններուն եւ ազգին: Միշտ հաւատքով եւ համոզումով եղաւ ազնիւ գաղափարներու եւ աշխատանքի անզիջող ջահակիր մը՝ բառին բովանդակ իմաստով:

Եւ այս յիշողութեան լուսաւոր անկիւնին մէջ Մարտիկը տակաւին մեզի հետ է:

Մեր մանկութեան փոշիածածկ Այնճարը, մեր պատանեկան օրերը, մեր ընկերական հաւաքները, պարտէզին մէջ հնչած երաժշտութիւնը եւ աստղերուն տակ մեր խօսակցութիւնները մնացին մեր կեանքին մէջ իբրեւ անգին ժառանգութիւն:

Մարտիկին ներկայութիւնը նաեւ հոն է, ուր գեղանկարչական գործ մը կը նկատենք:

Իր եւ ընկերներուն ջանքերով վերջերս կանգնեցուած Ֆրեզնոյի Մուսա Լերան յուշարձանը միայն քարէ կոթող մը չէ: Ան մեր յիշողութեան, նուիրումի եւ հաւատարմութեան տեսանելի վկայութիւն մըն է: Այնտեղ Մարտիկին եւ իր ընկերներուն՝ Նշանին, Վարդգէսին, Ճորճին, Հրաչին, եղբօրը՝ Պօղոսին երազը քարի մէջ մարմին առած է եւ պիտի շարունակէ խօսիլ այն սերունդներուն, որոնք պիտի գան մեզմէ ետք:

Եւ գուցէ հոն է Մարտիկին գեղեցկագոյն ներկայութիւնը՝ ոչ միայն մեր անցեալին մէջ, այլ նաեւ այն գործերուն մէջ, որոնք կը շարունակեն ապրիլ:

Ուստի, սիրելի՛ Մարտիկ, երբ այսօր կը վերյիշեմ քեզ, չեմ ուզեր քեզ սահմանել բացակայութեամբ:

Դուն կա՛ս:

Դուն կաս մեր մանկութեան մէջ՝ իբրեւ անմեղ ու հարազատ յիշատակ:

Դուն կաս մեր պատանեկութեան մէջ՝ իբրեւ ընկերութեան ու եղբայրութեան գեղեցիկ պատկեր:

Դուն կաս երաժշտութեան մէջ՝ իբրեւ ֆլութի մեղեդի, կիթառի հնչիւն եւ գիշերուան լռութիւնը ճեղքող երգ:

Դուն կաս աստղերու մէջ՝ այն անուններով, զորս տարիներ առաջ մեզի սորվեցուցիր:

Դուն կաս ու կը մնաս Ֆրեզնոյի Մուսա Լերան քարէ յուշարձանին մէջ՝ իբրեւ գործի եւ նուիրումի վկայութիւն:

Եւ ընդմիշտ կը մնաս մեր սրտերուն մէջ՝ իբրեւ պատկերը այն ընկերոջ, զոր ժամանակը չկարողացաւ հեռացնել մեզմէ:

Որովհետեւ կան յիշատակներ, որոնք չեն հիննար, կան ընկերութիւններ, որոնք չեն հեռանար, եւ կան մարդիկ, որոնց ներկայութիւնը կը շարունակուի նոյնիսկ այն պահէն ետք, երբ անոնք կը դադրին տեսանելի ըլլալէ:

Մարտի՛կ, դուն այդպիսի՛ յիշատակ մըն ես:

Այդպիսի՛ ընկերութիւն մը:

Այդպիսի՛ ներկայութիւն մը:

Եւ քանի դեռ մեր սրտերուն մէջ կը հնչեն Այնճարի մեր պատանեկան օրերու մեղեդիները, քանի դեռ կը յիշենք սալորի ծառին տակ անցուցած գիշերները, եւ քանի դեռ երկինքին մէջ կը փնտռենք այն աստղերը, որոնց անունները մեզի սորվեցուցիր, այո՛, դուն՝ Մարտի՛կ, պիտի շարունակես ապրիլ մեր յիշողութեան լուսաւոր կողմին մէջ ընդմիշտ:

Յիշատակներդ անմոռա՛գ, սիրելի՛ ընկեր:

Եւ թող քու անունդ մեր յիշողութեան մէջ մնայ իբրեւ տոկունութեան եւ դիմադրողի հոմանիշ, եւ թող անունդ յաւէտ մնայ ընկերութեան, նուիրումի եւ լուսաւոր ապրումի մը գեղեցիկ մեղեդի:

ՅԱԿՈԲ ՃԱՆՊԱԶԵԱՆ

Թորոնթօ, 2026

ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՍՊԻՑ ԾՈՎՈՒ ԱՓԵՐՈՒՆ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՄԱՐՏԱՀՐԱՒԷՐՆԵՐԸ

Հարաւային Կովկասը աստիճանաբար կը վերածուի միջազգային ռազմավարական մրցակցութեան կարեւորագոյն հանգոյցներէն մէկուն: Տարածաշրջանը, որ տասնամեակներ շարունակ գլխաւորաբար կը դիտուէր ռուսական ազդեցութեան գօտիին մէջ, այսօր դարձած է քաղաքական, տնտեսական, ուժանիւթային եւ ռազմական բազմակողմանի ներթափանցումներու թատերաբեմ:

Այս վերադասաւորման մէջ յատկանշական է Մեծն Բրիտանիոյ գործունէութեան աշխուժացումը Ազրպէյճանի մէջ: Լոնտոն իր ներկայութիւնը աստիճանաբար կը փոխադրէ ուժանիւթային ներդրումներու աւանդական շրջանակէն դէպի պաշտպանական արդիւնաբերութիւն, արհեստագիտական նորարարութիւն, փոխադրական ենթակառոյցներ եւ ռազմավարական համագործակցութիւն:

Անցնող սեպտեմբերին, Պաքու կատարած այցելութեան ընթացքին, Բրիտանիոյ պաշտպանութեան պետական նախարար Վերնըն Քոքըր մասնակցեցաւ Ազրպէյճանի պաշտպանական միջազգային ցուցահանդէսին եւ հանդիպումներ ունեցաւ երկրի քաղաքական ու ռազմական ղեկավարութեան հետ: Քննարկումներուն առանցքը կազմեցին պաշտպանութեան, ռազմական կրթութեան եւ ռազմաարհեստագիտական համագործակցութիւնը զարգացնելու կարելիութիւնները:

Քանի մը օր ետք՝ 6 հոկտեմբերին, երկու երկիրներուն միջեւ առեւտրատնտեսական համագործակցութեան միջկառավարական յանձնաժողովը ընդունեց 2026-2027 թուականներու գործողութիւններու ծրագիր մը՝ ընդգրկելով աւելի քան վաթսուն նախաձեռնութիւն, տասը տարբեր բնագաւառներու մէջ: Միաժամանակ համաձայնութիւն գոյացաւ ռազմավարական գործընկերութեան փաստաթուղթի բնագիրին շուրջ:

Այս զարգացումները պէտք է դիտարկել առաւել լայն քաղաքական շրջագիծի մէջ:

Բրիտանական ներկայութիւնը նոր երեւոյթ մը չէ Ազրպէյճանի մէջ: Անոր տնտեսական հիմքերը կը հասնին մինչեւ անկախութեան առաջին տարիները, երբ BP-ն դարձաւ Կասպից ծովու ուժանիւթային պաշարներու շահագործման միջազգային գլխաւոր դերակատարներէն մէկը:

Ազերի-Չիրակ-Կիւնէշլի հանքավայրերը եւ Պաքու-Թիֆլիս-Ճէյհան քարիւղատարը Բրիտանիոյ համար տնտեսական շահերէն անդին՝ նաեւ ռազմավարական նշանակութիւն կը ներկայացնեն: Անոնք կարեւոր դերակատարութիւն պիտի ունենան Եւրոպայի ուժանիւթային աղբիւրները ընդլայնելու, արտաքին մատակարարումներու միակողմանի յենումը նուազեցնելու, Հարաւային Կովկասի մէջ Բրիտանիոյ ազդեցութիւնը ամրապնդելու առումով:

Պաշտպանական արդիւնաբերութեան, ռազմական սարքաւորումներու, թուային ենթակառոյցներու եւ համակարգերու պաշտպանութեան ուղղութիւններով համագործակցութեան ընդլայնումը կրնայ Ազրպէյճանին ընձեռել յաւելեալ արհեստագիտական եւ քաղաքական առաւելութիւններ:

Պէտք է զանազանել երկու իրողութիւն. պաշտպանական համագործակցութեան ընդլայնումը հաստատուած զարգացում մըն է, մինչդեռ բրիտանական ռազմական մնայուն ներկայութեան կամ ապագայ ռազմափորձերուն ուղղակի մասնակցութեան մասին շրջանառուող տեղեկութիւնները ենթադրական բնոյթ կը կրեն տակաւին:

Այսուհանդերձ, հաստատուած զարգացումները արդէն իսկ բաւարար են Հայաստանի համար ռազմավարական նոր գնահատում կատարելու:

2020-ի պատերազմէն եւ 2023-ի Արցախի հայաթափումէն ետք Հարաւային Կովկասի ուժերու հաւասարակշռութիւնը զգալի փոփոխութեան ենթարկուեցաւ: Ազրպէյճան ռազմական յաջողութիւնները կը փորձէ երկարաժամկէտ տնտեսական, դիւանագիտական եւ տարածաշրջանային առաւելութիւններու վերածել:

Միջազգային գործընկերութիւններու ընդլայնումը առանձնայատուկ նշանակութիւն ունի այս քաղաքականութեան մէջ:

Թուրքիոյ հետ ռազմական սերտ համագործակցութեան կողքին, Պաքու յարաբերութիւնները կը զարգացնէ Իսրայէլի, եւրոպական շարք մը երկիրներու, Մեծն Բրիտանիոյ եւ այլ դերակատարներու հետ: Ան կը փորձէ իր դիրքը ամրապնդել՝ իբրեւ ուժանիւթ հայթայթող, փոխադրական հանգոյց եւ տարածաշրջանային քաղաքական գործընկեր:

Հայաստանի տեսանկիւնէն այստեղ կը յառաջանայ բազմաշերտ մտահոգութիւն:

Առաջին հերթին՝ Ազրպէյճանի ռազմական կարողութիւններուն յաւելեալ զարգացումը կրնայ խորացնել երկու պետութիւններուն միջեւ արդէն իսկ գոյութիւն ունեցող ուժային անհաւասարակշռութիւնը: Ռազմական նոր արհեստագիտութիւններու, հետախուզական միջոցներու եւ պաշտպանական կառավարման համակարգերու ձեռքբերումը կը բարձրացնէ Ազրպէյճանի ռազմական ներուժը, նոյնիսկ եթէ գոյութիւն չունենայ ձեռք բերուած միջոցները անմիջականօրէն Հայաստանի դէմ գործածելու որոշում:

Երկրորդ՝ տնտեսական խոշոր ներդրումները ազդեցութեան լրացուցիչ միջոցներ կը ստեղծեն միջազգային քաղաքական յարաբերութիւններու մէջ:

Երբ պետութիւն մը տասնամեակներու ներդրումներով, ուժանիւթային պայմանագիրներով եւ ռազմավարական ենթակառոյցներով կապուած է այլ երկրի մը, այդ տընտեսական շահերը անխուսափելիօրէն մաս կը կազմեն անոր արտաքին քաղաքական հաշուարկներուն:

Հայկական դիւանագիտութիւնը պէտք է նկատի ունենայ, որ Պաքուի նկատմամբ որոշ միջազգային դերակատարներու քաղաքականութիւնը կը ձեւաւորուի նաեւ տընտեսական ու ապահովական սեփական առաջնահերթութիւններու ազդեցութեամբ:

Երրորդ՝ Միջին Միջանցքի զարգացումը կրնայ Ազրպէյճանը վերածել Կեդրոնական Ասիայէն դէպի Եւրոպա երկարող փոխադրական համակարգին ազդեցիկ հանգոյցներէն մէկուն:

Եթէ Հայաստան դուրս մնայ այդ զարգացումներէն, ան կրնայ աստիճանաբար կորսնցնել տարածաշրջանային տնտեսական վերադասաւորման մասնակցելու կարելիութիւնը:

Բրիտանիոյ եւ Ազրպէյճանի մերձեցումը անպայման չի նշանակեր հակահայկական քաղաքականութիւն: Պետութիւնները իրենց արտաքին յարաբերութիւնները կը կառուցեն սեփական շահերու վրայ: Հայաստանի առաջնահերթութիւնը պէտք է ըլլայ տեղ ապահովել փոխադարձ շահերու համակարգին մէջ:

Մեծն Բրիտանիոյ տարածաշրջանային հետաքրքրութեան ընդլայնումը Երեւանի համար կրնայ նաեւ նոր կարելիութիւններ ստեղծել՝ Հայաստանի տնտեսութեան տարբեր ոլորտներուն մէջ բրիտանական ներդրումներ ապահովելու, արհեստագիտական համագործակցութիւնը խորացնելու, պետական հաստատութիւններու կարողութիւնները զարգացնելու եւ պաշտպանական ոլորտին մէջ միջազգային նոր գործընկերութիւններ ձեւաւորելու ուղղութեամբ:

Սակայն այս կարելիութիւնները գործնական արդիւնքի վերածելու համար անհրաժեշտ է նախաձեռնող, հետեւողական եւ շահերու յստակ գիտակցութեամբ առաջնորդուող դիւանագիտութիւն:

Հայաստան պէտք է միջազգային գործընկերներուն յստակօրէն ներկայացնէ, որ Հարաւային Կովկասի երկարաժամկէտ կայունութիւնը չի կրնար հիմնուիլ Ազրպէյճանի տնտեսական հզօրացման եւ ռազմական կարողութիւններու ընդլայնման վրայ՝ անտեսելով տարածաշրջանային ուժերու հաւասարակշռութիւնն ու Հայաստանի անվտանգութեան շահերը:

ԱՀԱՐՈՆ ՇԽՐՏԸՄԵԱՆ

Շար.ը՝ էջ 6

«ԱՆԺԱՄԱՆՑԵԼԻ ԽՈՀԵՐ»...

Շարունակուած 4-րդ էջէն

«Կա՞յ պատուաստ մը, որ մեզ զօրացնէ ու պաշտպանէ եթէ ոչ արտաքին, գոնէ ներքին այլասերումի ախտին դէմ: Այո՛, կայ: Եւ այդ պատուաստը կրնայ պատրաստուիլ միմիայն մեր պատմութեան հզօր աւիշէն եւ մեր մշակոյթին հրաշագործ հիւթէն» (1955):

* * *

Խոհափիլիսոփայական վերլուծումներով, առողջ դատողութեամբ, առանց երբեք իյնալու հայկական միջավայրերու մէջ բոյն դրած գերակայութեան կամ ստորակայութեան բարդոյթներու թակարդին մէջ, Մ. Իշխան կը կարեւորէ՝ հայ մարդուն եւ մա՛նաւանդ սփիւռքահայուն յաղթանակները, տոկունութիւնը, մշակոյթի հանդէպ անոր ունեցած հաւատքը, հայ դպրոցը, իսկ հայ մարդուն կրած բարոյահոգեբանական տագնապներն ու անոնց ազդեցութիւններուն տակ կքած հայ մարդուն հոգիին մէջ կը քանայ միշտ վառ պահել յոյսը՝ մերժելով այլասերող երեւոյթները: Հայ ազգի ճակատագրին մասին ողջամիտ անդրադարձումներով յագեցած հատոր մըն է «Անժամանցելի խոհեր»-ը, որուն մէջ տեղ գտած իւրաքանչիւր նախադասութիւն, իւրաքանչիւր մտածում անժամանցելի խոհ է, իսկապէս:

Մ. Իշխանի տողերուն հետ կը տխրինք երբեմն, լաւատես կը դառնանք ուրիշ անգամ մը, իրականութիւնները տեսնելու եւ հաստատելու իր հեռատեսութեան հետ հաճելիօրէն կը զարմանանք, իրերը իրենց անունով կոչելու անոր յանդգնութեամբը կը գօտեպնդուինք՝ հիանալով իրեն հետ մեր մեծասքանչին գեղեցկութեամբ, ճկունութեամբ եւ փարթամութեամբ:

Մեր մաղթանքն է, որ շատ կարդացուի Մ. Իշխան՝ իր բանաստեղծութիւններով, իր արձակներով եւ ահաւասիկ իբրեւ հրապարակագիր՝ իր արու եւ մարգարէաշունչ յօդուածներով:

Խմբագիր Պօղոս Սնապեանի կողմէ ընտրուած իւրայատուկ եւ ուշագրաւ խորագրով այս հատորին մեկենասութիւնը ստանձնած Համազգայինի Լիբանանի Շրջանային վարչութիւնը, «Վահէ Սէթեան» տպարանի տնօրէնութիւնն ու անձնակազմը, գրաշարն ու էջադրողը եւ բոլոր անոնք, որոնք նպաստեցին անթերի տպագրութեամբ եւ համադրական գեղեցիկ աշխատանքով այս գեղատիպ հատորի լոյս ընծայման՝ արժանի են ամենայն գնահատանքի:

ՀԱՄԱՍՏԵՂԻ «ԳԻՒՂԸ...

Շարունակուած 4-րդ էջէն

Համաստեղի գրուած տողերէն կը մէջբերեմ. «Հայ բանաստեղծները հանգիստ պիտի առնեն ուռիներու շուքին տակ ու նարեկեան ներշնչումով բանաստեղծութիւններ պիտի նուիրեն կամուրջներ շինողի յիշատակին: Պիտի տաղերգեն որմնադիրին աշխատանքը, զանգակատունը կապողներուն աշխատանքը. պիտի տաղերգեն շարժունութիւնը ջրաղացներուն ու հազար-հազար բանուորներուն: Ու ես պիտի ներկեմ հողը արեւին չափ բարի ու արեւին չափ արգասաւոր»:

Համաստեղ, որ իր կեանքին մէկ մասը անցուց Ամերիկայի մէջ, իր հայեացքը սեւեռած պահեց անցեալի վրայ, բարտիներու, աղաւնիներու, ագռաւներու կանչերուն խառնելով իր «ես»-էն փրցուած զանազան անուններ, նախասիրութիւններ ու ընկերային կապեր:

Կը կարծեմ, որ Համաստեղի համար դիւրին պիտի չըլլար անջատուիլ իր ծննդավայր Խարբերդէն, մոռնալ այն գեղեցիկ բնութիւնը, որ մտաւորական խաւին կողմէ արժանացած է յատուկ գուրգուրանքի, մոռնալ իր ուսուցիչներէն Թլկատինցին ու տեսուչ Ռուբէն Զարդարեանը, որ այս վերջինին յատուկ ուշադրութեան ու քաջալերանքին արժանացած է, այլ ընդհակառակն, ան իր մէջ կը հաւաքէ ազդեցութիւնը հայ գրականութեան տիտաններէն՝ Րաֆֆիին, Աւետիս Ահարոնեանին, Դանիէլ Վարուժանին, Սիամանթոյին գրագէտ-ուսուցիչ Յակոբ Օշականին, որոնց գործերու ընթերցումը խրախուսիչ մխիթարանք կը դառնայ մինչեւ վերջ, մանաւանդ՝ «Հայրենիք»-ի խըմբագրատան ամէնօրեայ այցելուն ու ընթերցողը ըլլալով:

Եղած է մտերիմը գրագէտ Շիրվանզադէի, որ Համաստեղի ստեղծագործութեան համար կ'ունենայ մեծ նշանակութիւն՝ գրական վերջնական ուղղութիւն տալու անոր: Եւ 1930-ին, երբ Համաստեղ կը հանդիպի Աւետիք Իսահակեանին, այս վերջինը կը սիրէ կրկնել եղեր Շիրվանզադէի խօսքը. «Ես փրկեցի Համաստեղը»:

Համաստեղին համար գիւղը իր անձրեւով ոչ միայն կը դառնայ նախասիրած վայրն ու հանգստութիւն ներշնչողը, այլեւ՝ ընդգրկուն արժէք մը, երբ գրական-ստեղծագործական կարողութիւններուն թափ ու եռանդ կը նուիրէ, կորսուած ամայութիւն մը կը վերակենդանացնէ պերճագոյն լեզուով՝ գիւղի եւ անձրեւի կաթիլներուն տակ հայրենի աշխարհին լուսաւորումը ճառագայթելու համար...

Ինչպէս Համաստեղ կը գրէ. «Մեր երազները կը վերանորոգուին նոյն յաւիտենական պայքարին համար»:

Բարի՛ ընթերցում բոլորին...

ԱՐՄԷՆ ԳԱՐՈՅԻ «ԱՊՐՈՒԱԾ ՕՐԵՐ» ԵՒ ՊԻՐԳԻՏ...

Շարունակուած 4-րդ էջէն

Միացեալ Նահանգներու մէջ եղած է ներկայացուցիչը թէ՛ Էջմիածնայ կաթողիկոսին եւ թէ՛ Ազգային պատուիրակութեան: Իսկ Հայաստանի անկախացումէն ետք (1918)՝ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպանը: Դիւանագիտական մարզին մէջ Գարօ հսկայական աշխատանք տարաւ՝ ի խնդիր Հայաստանի զարգացման եւ հայ ժողովուրդի բարօրութեան: Գլխաւորաբար անոր ճիգերուն շնորհիւ Միացեալ Նահանգները ճանչցան Հայաստանի Հանրապետութիւնը:

Արմէն Գարօ եղած է «Նեմեսիս» մարմինի նախագահը: Ինք պէտք է վերջնական խօսքը տար վրիժառուներու ընտրութեան մէջ:

Կ'արժէ ժապաւէնի վերածել Արմէն Գարոյի կեանքը:

* * *

Պիրգիտ Կոֆլէր-Բեթշարտի «Մարդ եմ սպաննել, բայց մարդասպան չեմ» հատորը սքանչելի եւ արժէքաւոր գիրք մըն է այն իմաստով, որ գրեթէ ամբողջականօրէն կը ներկայացնէ «Նեմեսիս»-ի բոլոր գործերը եւ վրիժառուները: Դժբախտաբար հայու մը կողմէ նման գիրք մը չունինք աշխատասիրուած:

«Մարդ եմ սպաննել, բայց մարդասպան չեմ» հատորը իր խորագիրը կ'առնէ Սողոմոն Թեհլիրեանէն, որ իր դատավարութեան ընթացքին արտայայտեց խորքով փիլիսոփայութիւն բովանդակող այս նախադասութիւնը:

Գիրքը կը խօսի «Յատուկ» գործին մասին, որ այսօր շատ աւելի ծանօթ է «Նեմեսիս» անունով: Անիկա կը պատմէ 1919-1922 Հայոց ցեղասպանութեան եւ Պաքուի ջարդերու պատասխանատուներուն դէմ կատարուած գործողութիւններուն մասին, որոնք նախապէս ծրագրուած եւ յաջողութեամբ իրականացուած են:

Հակառակ բազմաղբիւր գիրք մը ըլլալուն, անիկա կը կարդացուի շատ սահուն կերպով:

Գիրք մը կ'ունենայ երեք բաժին՝ հեղինակը, տպարանը եւ ընթերցողը: Հեղինակը եւ տպարանը ունինք, սակայն ընթերցող չունինք: Անկարելի է, որ օրուան մէջ ժամանակ չունենանք գիրք կարդալու, երբ ուրիշ բաներ ընելու ժամանակ ունինք:

Ընթերցանութիւնը մարդը կը զարգացնէ, քննադատական միտքը կ'ընդարձակէ եւ ընդհանրապէս սուտ բան չի տար: Վաւերական աղբիւրը ո՛չ Դիմատետրն է, ոչ ալ «Թիք թոք»-ը, այլ միա՛յն գիրքն է:

ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ...

Շարունակուած 5-րդ էջէն

Տարածաշրջանային խաղաղութիւնը կը հիմնուի փոխադարձ անվտանգութեան, տարածքային ամբողջականութեան անձեռնմխելիութեան պահպանման, ուժի գործադրութենէն հրաժարելու յստակ եւ վստահելի յանձնառութեան, ինչպէս նաեւ տնտեսական զարգացման հաւասար ու արդար պայմաններու ապահովման վրայ:

Մեծն Բրիտանիոյ հետ Հայաստանի երկխօսութիւնը պէտք է կառուցուի այս սկզբունքներուն շուրջ:

Բրիտանական ներկայութիւնը Կովկասի մէջ պատմական նախընթաց ունի: 1918-1919 թուականներուն բրիտանական ռազմական ուժերը տարածաշրջան մուտք գործեցին միջազգային պատերազմի, ռուսական կայսրութեան փլուզման եւ Կասպից ծովու ուժանիւթային պաշարներու շուրջ ծաւալած մրցակցութեան պայմաններուն մէջ:

Այդ պատմութիւնը կը յիշեցնէ, որ մեծապետութիւններու քաղաքական ներկայութիւնը յաճախ կը ձեւաւորուի իրենց ռազմավարական շահերուն համապատասխան եւ կրնայ փոփոխութեան ենթարկուիլ՝ միջազգային նոր իրադրութիւններու ազդեցութեամբ:

Հայաստանի համար գլխաւոր հետեւութիւնը յստակ է՝ ամրապնդել սեփական պաշտպանական համակարգը, ընդլայնել արտաքին գործընկերութիւններու շրջանակը, գործուն մասնակցութիւն բերել միջազգային տնտեսական ծրագիրներուն:

Հայաստանի դրացի պետութիւնները կ'ամրապնդեն իրենց տնտեսական եւ ռազմական ներուժը, Երեւան տակաւին իր անվտանգութեան հեռանկարները կը կապէ արտաքին ուժերու խոստումներուն հետ:

Հայաստանի գոյատեւման եւ զարգացման երաշխիքները պէտք է կառուցուին սեփական պետական կարողութիւններուն, դիւանագիտական ճկունութեան եւ ազգային առաջնահերթութիւններու հետեւողական պաշտպանութեան վրայ:

Միջազգային քաղաքականութեան մէջ փոքր պետութեան մը իսկական ուժը կ'արտայայտուի ո՛չ այնքան դաշնակիցներու թիւով, որքան սեփական շահերը յստակօրէն սահմանելու, վճռակամօրէն պաշտպանելու եւ փոփոխուող աշխարհաքաղաքական պայմաններուն մէջ զանոնք առաջ մղելու կարողութեամբ:

ՀՅԴ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆԸ ԸՆԿԵՐՎԱՐ...

Շարունակուած 3-րդ էջէն

Դաշնակցական պատուիրակութիւնը կարեւորութեամբ շեշտեց միջազգային ընկերվարական շարժումի դերակատարութիւնը՝ համաշխարհային ուշադրութեան հրաւիրելու եւ նպաստելու ապօրինաբար ձերբակալուած պատանդներու արդարութեան հասնելու ջանքերուն:

Պատուիրակները այցելեցին պաղեստինեան գաղթականական՝ տեղւոյն պայմաններուն ծանօթանալու եւ զօրակցութիւն յայտնելու պաղեստինցի ժողովուրդին եւ գործընկեր կազմակերպութիւններուն՝ Ֆաթի երիտասարդական շարժումին եւ Պաղեստինցի ուսանողներու ընդհանուր միութեան (GUPS):

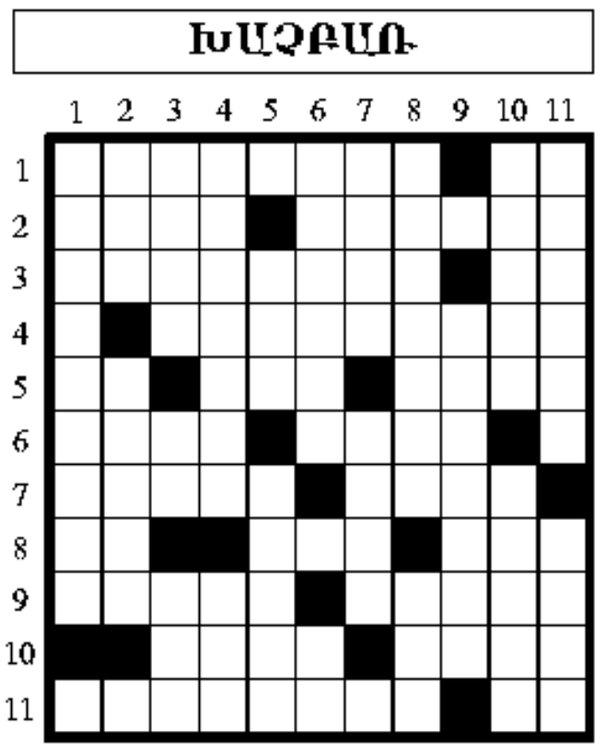
Ծրագիրի ծիրէն ներս, պատուիրակները այցելեցին նաեւ «Նահար» թերթի խմբագրատունը, ինչպէս նաեւ Պէյրութի նաւահանգիստին մէջ կազմակերպուած շրջապտոյտը առիթ ընծայեց մասնակիցներուն ծանօթանալու նաւահանգիստին առօրեայ գործունէութեան եւ Պէյրութի մէջ անոր ունեցած դերին:

Ծրագիրը եզրափակուեցաւ ընկերային եւ ծանօթացման ձեռնարկներով, որոնք նպաստեցին մասնակից կազմակերպութիւններու միջեւ կապերու ամրապնդման:

ՀՅԴ Երիտասարդականը կը վերահաստատէ հայկական հարցերու բարձրաձայնման կարեւորութիւնը միջազգային հարթակներու վրայ՝ պաշտպանելով արդարութիւնն ու մարդու իրաւունքները:

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Բզրուկ, անմեռուկ - Ռուսերէն՝ այո՛:
2. Սաստկութիւն - Ամբողջական հաց:
3. Հոգեւորական - Տարածքի միաւոր (հակ.):
4. Կարճ ու կտրուկ (խօսք):
5. Իրերայաջորդ գիրեր - Թիւրական - Սիրան Զարիֆեանի գրչանունը:
6. Անգլիական նախկին ոսկեդրամ - Բոլոր:
7. Յորջորջէ՛ - Արաքսի անուններէն:
8. Այբուբենէն - Վայրի ելակ - Խումբ:
9. Ածելի - Հռոմէական դիցուհի:
10. Ֆրանսացի գրող՝ Էմիլ (1840-1902) - Խաղ:
11. Մսագործի կոճղ - Արական օտար անուն:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԱՑ

1. Գազերբուակ, հնդկընկոյզ:
2. Հին վերք - Մահարձան, դամբան:
3. Յիշատակել - Յուզական ածական - Սահմանում:
4. Հրագոյն - Իսրայէլեան օդակայան:
5. Մակբայակերտ մասնիկ - Իգական օտար անուն:
6. Աւիրիկեան երկիր - Յորենի հատիկ:
7. Ամբողջական հաց - Պատերազմ:
8. Լիբանանահայ մամուլէն - Միաւոր թիւ:
9. Ջարօշ, լերդախոտ:
10. Համազգեաւ - Գոյնզգոյն նուրբ թիթեղներէ կտրուած բոլորակ հատեր:
11. Ծիճեղ - Հայկական ամիսներու 16-րդ օրը:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՃԱՐԵԱՆ

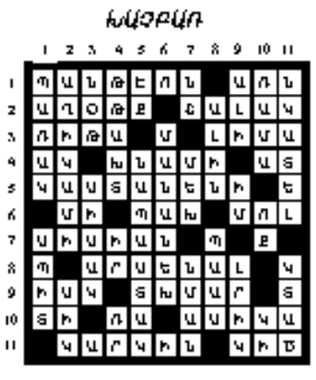
ՍՈՒԴՈՔՈՒ

1		8				9		
			2		5			
4			6					8
	2	9					1	
		1		5		6		3
				4	6			
					4		9	
8		3		9			2	
					3		5	

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գեղացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի պարունակող 9 բաժիններէ (3x3): Քառատառերէ սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը գետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիներուն իւրաքանչիւր բաժին ունենայ ՅԵՆ 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան մէկն մէկ անգամ գործածուելու այսմամբ: Այլ խօսքով՝ ո՛չ մէկ այսուհետեայ արտօնուած է թուանշան մը կրկնել մէնեակ շարքին, սիւնակին եւ բաժինն մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ գետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ

ՍՈՒԴՈՔՈՒ

3	4	8	9	6	5	1	2	7
9	6	1	2	7	4	5	3	8
5	2	7	8	1	3	6	4	9
2	8	4	5	3	1	9	7	6
6	1	9	7	4	8	2	5	3
7	5	3	6	9	2	4	8	1
1	9	5	3	2	7	8	6	4
4	7	2	1	8	6	3	9	5
8	3	6	4	5	9	7	1	2

ՕՐԱՑԵՑՔ

10 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

- 1901.- Ծնունդ թատերագէտ Գէորգ Գոյեանի (Տէր Նիկողոսեան), Թիֆլիսի մէջ: Մահացած է 1982-ին, Մոսկուայի մէջ:
- 1929.- Ծնունդ նկարիչ Ռուբէն Ադալեանի, Սիմֆերոփոլի մէջ: Մահացած է 2019-ին, Երեւան:
- 1937.- Ծնունդ արձակագիր եւ բանաստեղծ Էդուարդ Զոհրաբեանի, Սիւնիքի բարձրաւան գիւղը: Մահացած է 2009-ին, Գորիս:
- 1960.- Ծնունդ Արցախեան ազատամարտի մասնակից Ռազմիկ Վասիլեանի, Երեւանի մէջ: Մահացաւ 2005-ին, Երեւանի մէջ:
- 1966.- Ծնունդ Արցախեան ազատամարտի մասնակից Կամօ Ալավերդեանի, Մարտունիի Թաղավարի գիւղը: Նահատակուեցաւ 1993-ին, Շբաթլուի մէջ:
- 1977.- Վախճանում Վենետիկի Մխիթարեան միաբան հայր Վահան վարդապետ Յովհաննէսեանի, Սուրբ Ղազարի մէջ: Ծնած էր 1894-ին, Ջաւախքի Նորշէն գիւղը:
- 1992.- Արցախի պաշտպանութեան ուժերը կ'ազատագրեն Մարտակերտի Վաղուհաս, Յարութիւնագոմեր, Պօղոսագոմեր եւ Կճողուտ գիւղերը:

ՓԱՐԱԲԱՁԿԱՍՄԱՐՏ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ 5 ՄԵՏԱԼ ՆՈՒԱՃԵՑ

Հայաստանի հաւաքականը աւարտեց իր ելոյթները Հնդկաստանի մայրաքաղաք Նիւ Տելհիի մէջ տեղի ունեցած աշխարհի փարաբազկամարտի 28-րդ ախոյեանութեան մէջ՝ նուաճելով 2 ոսկիէ, երկու արծաթէ եւ մէկ պրոնզէ մետալներ:

Հաշմանդամութիւն ունեցող հայ մարզիկներու հաւաքականի հերոսներէն մէկն էր Սարգիս Ստեփանեան, որ ոսկի մետալ նուաճեց նստած մրցող մարզիկներու մինչեւ 80 քկ կշիռի մըրցումներուն: Հայ մարզիկը ձախ ձեռքով մրցումներուն շահեցաւ 5-րդ անգամ ըլլալով դառնալով աշխարհի ախոյեան:

Երկու մետալ շահեցաւ Սարգիս Յարութիւնեան: Մինչեւ 55 քկ կշիռի մրցումներուն ան աշխարհի ախոյեան դարձաւ աջ ձեռքով մրցումներուն, իսկ ձախ ձեռքով մրցումներուն շահեցաւ պրոնզէ մետալ:

Շահէն Բաբայեան նոյնպէս երկու անգամ բարձրացաւ պատուոյ հարթակ:

Մինչեւ 65 քկ կշիռի մրցումներուն հայ մարզիկը արծաթէ մետալներ նուաճեց թէ՛ աջ եւ թէ՛ ձախ ձեռքով մըրցումներուն՝ դառնալով աշխարհի ախոյեան:

Փարաբազկամարտի աշխարհի 28-րդ ախոյեանութեան Հայաստան մասնակցեցաւ 6 մարզիկներով՝ իրեն հետ ունենալով գլխաւոր մարզիչ Գէորգ Ստեփանեանը եւ աւագ մարզիչ Ոսկան Մարգարեանը:

Նշենք, որ աշխարհի ախոյեանութեան մրցումներուն 66 երկիրներ մասնակցած էին իրենց ներկայացուցիչներով:

ՃԱՏՐԱԿ

ՌՈՊԵՐԹ ՓԻԼԻՊՈՍԵԱՆ՝ ՊՐՈՆԶԷ ՄԵՏԱԼԱԿԻՐ

Հայ ճատրակի ներկայացուցիչներ աշխարհի մինչեւ 20 տարեկան պատանիներու կայծակնային ճատրակի ախոյեանութեան մրցումներուն պատուաւոր դիրքեր գրաւած են:

Արդարեւ, Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու Այն քաղաքին մէջ տեղի ունեցած աշխարհի ախոյեանութեան մրցումներուն միջազգային վարպետ Ռոպերթ Փիլիպոսեան 13 կարելի կէտերէն 9,5 կէտ ձեռք ձգելով գրաւեց 2-րդէն 4-րդ դիրքերը: Լրացուցիչ ցուցանիշներով Ռոպերթ Փիլիպոսեան նուաճած է պրոնզէ մետալը:

Միջազգային վարպետ Ալեքս Սահակեան վաստկելէ ետք 9 կէտ, գրաւեց 5-րդ դիրքը:

Ախոյեանութեան մասնակցած է նաեւ վարպետ Էմին Օհանեան, որ 8,5 կէտ ձեռք ձգելով գրաւած է 13-րդ դիրքը:

Միւս կողմէ, Յունաստանի Կրետէ կղզիին մէջ տեղի կ՚ունենայ 8-էն 18 տարեկաններու Եւրոպայի ճատրակի ախոյեանութիւնը:

Ախոյեանութիւնը տեղի կ՚ունենայ 6 տարիքային խմբակներով՝ տղոց եւ աղջկանց գծով, ուր 8, 10, 12, 14, 16 եւ 18 տարեկաններու երկսեռ խումբեր կան:

Շար.ը՝ էջ 8

ՎԱՆ ՏԱՅՔ ՇԱՏ ՀԱՒԱՆԱԲԱՐ ՄԻԱՆԱՅ ՊԱՐՍԵԼՈՆԱՅԻՆ

Լիվըրփուլի խմբապետ Վիրճիլ Վան Տայք կը մօտենայ ասպարէզին մէջ փոփոխութեան մը: Արդարեւ, Լիվըրփուլի հետ անոր պայմանագրութեան ժամանակաշրջանը պիտի աւարտի այս տարեշրջանին հետ, եւ տակաւին «կարմիրներ»-ը անոր հետ կապուած չեն՝ պայմանագրութեան ժամկէտը երկարաձգելու նպատակով: «Էլ Նասիոնալ» պարբերականին համաձայն, նետերլանտցի յետսապահը կը ցանկայ տեղափոխուիլ Սպանիոյ Պարսելոնա ակումբը եւ ասպարէզի աւարտի վերջին 1-2 տարին մաս կազմել անոր: Կը սպասուի, որ ան Քամփնու տեղափոխուի ազատ գործակալի կարգավիճակով:

Նոյն աղբիւրը կը նշէ նաեւ, որ Լիվըրփուլ իր կարգին կրնայ 55 միլիոն եւրոյի դիմաց ձեռք ձգել Պարսելոնայի ուրուկուէյցի յետսապահ Ռոնալտ Արաուխոն, որ արդէն այս տարեշրջանին փոխ տրուած է «կարմիրներ»-ուն: Բնականաբար, ակումբներուն միջեւ այս երկու հաւանական գործարքներն ալ իրարու հետ որեւէ կապ չունին, քանի որ Վան Տայքի պայմանագրի ժամկէտը կ՚աւարտի, եւ ան կրնայ հեռանալ անվճար:

Աւելցնենք, որ 2027-ի ամրան Վան Տայք 36 տարեկան կը դառնայ:

ԱՂԳԵՐՈՒ ԼԻԿԱՅԻ ՎԵՐՋԻՆ 2 ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

ՔԼՈՓ «ԱՆԱԿՆԿԱԼ» ՁԱՆԿ ՄԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ

Գերմանիոյ ազգային խումբի գլխաւոր մարզիչ Եուրկեն Քլոփ 24 անդամներով կազմ մը յայտարարեց Ազգերու լիկայի իր վերջին երկու մրցումներուն համար, Սերպիոյ եւ Նետերլանտներու դէմ:

Երկու անակնկալ անուններ կան անոր ցանկին մէջ: Յառաջապահ Նիքլաս Ֆիւլքրուկ, որ 2025-էն ի վեր ազգային խումբ չէր հրաւիրուած, նկատի առնուեցաւ, մանաւանդ որ ան «Պունտըսլիկա»-ի լաւագոյն կոլ-սքորըրն է եւ 9 կոլեր նշանակած է Վերտեր Պրեմենի հետ: 33 տարեկան Ֆիւլքրուկ վերադարձած էր Գերմանիա, Ա. Սէ. Միլանի հետ ոչ շատ փայլուն եղանակէ մը ետք:

Քլոփ նկատի առաւ նաեւ Պորուսիա Մէօնշընկլատպախի տաղանդաւոր միջնապահ Ուաէլ Մոհիան (17 տարեկան) փայլուն ելոյթներէն ետք:

Քլոփ, որ անցեալ ամիս 44 մարզիկներ ընտրած էր իր առաջին ելոյթներուն համար, բնականաբար լաւ դատեց եւ դիտելէ ետք իր ընտրած մարզիկներուն ելոյթները վերստին հրաւիրեց Մարք-Անտրէ Թեր Շթեկընը, Եոնաթան Թահը, Եոշուա Քիմիչը, Լեւնարթ Քարլը, Ֆլորիան Վիրցն ու Քայ Հավերցը:

«Շատ անհամբեր կը սպասեմ յաջորդ երկու մրցումներուն: Մենք երիտասարդ եւ փորձառու սմարզիկներու խմբակ մը ունինք: Բաւական դժուար էր այս ընտրութիւնները կատարելը, եւ իրականութեան մէջ լաւ լուրեր կային, որովհետեւ աւելի արժանի մարզիկներ ալ կային, զորս միացուցինք», ըսաւ Քլոփ:

Գերմանիա այժմ 3-րդ դիրքը կը գրաւէ Բ. խմբակին մէջ, 5 կէտերով 4 մրցումներէ ետք: Առաջին երկու խումբերը պիտի հասնին յաջորդ հանգըրուան եւ Սերպիոյ ու Նետերլանտներու դէմ մրցումները վճռական պիտի ըլլան յաջորդ հանգրուան հասնելու:

Շար.ը՝ էջ 8

«ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.»

ՔՈՒՓԸՐ ՖԼԵԿ ԻՐ ԵՐՐՈՐԴ ՏԱՊԸԼ-ՏԱՊԸԼԸ ՁԵՌՔ ՁԳԵՑ ԵՒ ՏԱԼԱՍ ՅԱՂԹԵՑ

Թեքսասի մէջ, Տալաս Մեւրիքս 130-93 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց Պրուքլին Նեթցը:

Անցեալ տարուան լաւագոյն նորեկ մարզիկ ընտրուած Քուփըր Ֆլեկ 25 կէտ եւ 12 էսիսթ ձեռք ձգեց՝ յաջորդաբար իր 3-րդ տապլըլ-տապլըլը արձանագրելով:

Քայրի Ըրվինկ 21 կէտ աւելցուց, իսկ Տանիէլ Կաֆորտ՝ 18 կէտ ի նպաստ Տալասի, որ 6-րդ յաղթանակը արձանագրեց 10-րդ մրցումին: Ասիկա Նեթցի 8-րդ պարտութիւնն էր 10 մրցումներու ընթացքին:

Լոս Անճելըս Լէյքըրզ տարեշրջանի իր 11-րդ մրցումին արձանագրեց իր 9-րդ յաղթանակը՝ 121-116 արդիւնքով յաղթելէ ետք Տիթրոյիթ Փիսթընզին, այս վերջինիս դաշտին վրայ:

Օսթըն Ռիվզ 43 կէտ նշանակեց՝ յաջողութեամբ ստանձնելով Լուքա Տոնչիչի դերը, մանաւանդ որ այս վերջինս կռնակի ցաւի պատճառով բացակայեցաւ:

Ուոքըր Քեսլըր 12 կէտ եւ 16 ռիպաունտ աւելցուց ի նպաստ Լէյքըրզի, որ Տիթրոյիթի դէմ վերջին 4 ճակատումներուն պարտութիւն կրած էր:

Տիթրոյիթ բնաւ չկրցաւ անցնիլ Լէյքըրզի, եւ խումբին աստղերը բնաւ լաւ վիճակի մէջ չէին: Քէյտ Քանինկհեմ 14 կէտ եւ 8 էսիսթ ձեռք ձգեց, մինչ Աուար Թոմփսըն (7 կէտ եւ 11 ռիպաունտ) եւ Փոլ Ռետ (8 կէտ եւ 10 ռիպաունտ) ձախող ելոյթ ունեցան:

Լոս Անճելըս Քլիփըրզ 7 յաջորդական պարտութիւններէ ետք ինքզինք վերագտաւ եւ 139-123 արդիւնքով յաղթեց Նիւ Օրլինզ Փելիքընզին: Տարիըս Կարլենտ 24 կէտ եւ 10 էսիսթ ձեռք ձգեց, իսկ Պրուք Լոփես աւելցուց 20 կէտ՝ ի նպաստ Քլիփըրզին:

Շար.ը՝ էջ 8

ՄԵՍՍԻ ՅԱՋՈՐԴԱԲԱՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻՆ ԸԼԼԱԼՈՎ «ԷՄ. ԷԼ. ԷՍ.»-Ի ԿՈԼ-ՍՔՈՐԸՐ

«Էմ. Էլ. Էս.»-ի բնական տարեշրջանը վերջ գտաւ շաբաթավերջին: Վերջին հանգրուանին Ինթեր Մայեմի 3-0 արդիւնքով յառաջանալէ ետք չկրցաւ պահել իր առաւելութիւնը եւ 3-3 արդիւնքով աւարտեց Չարլոթի հետ իր մրցումը:

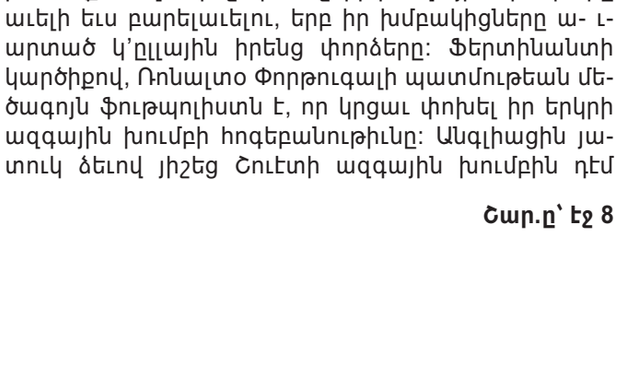
Լիոնել Մեսսի կոլ չնշանակեց այս մրցումին, բայց անոր 26 կոլերը բաւարար էին, որ յաջորդաբար երկրորդ տարին ըլլալով ան շահի «Էմ. Էլ. Էս.»-ի բնական տարեշրջանի ոսկի կօշիկը: Ան 4 կոլերու առաւելութիւն ունէր Տալասի յառաջապահ Փեթար Մուսային վրայ, որ գրաւեց երկրորդ դիրքը:

Այս ձեւով Մեսսի պատմութիւն կերտեց՝ դառնալով «Էմ. Էլ. Էս.»-ի միակ կոլ-սքորըրը, որ յաջորդաբար երկու տարիներէ ի վեր կը շահի ոսկի կօշիկը: Անցեալ տարի ան 35 կոլ նշանակած էր:

Աւելցնենք, որ Ինթեր Մայեմի հասաւ փլէյ-օֆ՝ գրաւելէ ետք Արեւելեան շրջանի Բ. դիրքը եւ փլէյ-օֆի իր առաջին մրցակիցը պիտի ըլլայ Քոլոմպըս Քրու:

ՖՈՐՄԻՒԼԱ 1

ՆՈՐԻՍ ՅԱՂԹԵՑ ՊՐԱԶԻԼԻ ԿՐԱՆ ՓՐԻՆ. «ՄԵՐՍԵՏԵՍ»՝ 2026-Ի ԽՄԲԱՅԻՆ ԱԽՈՅԵԱՆ

Սան Փաուլոյի մէջ տեղի ունեցաւ 2026-ի 20-րդ կրան փրին, ուր անցեալ տարուան ախոյեան Լանտօ Նորիս իր «Մաքլարեն»-ով կրցաւ փոլ փոզիշընեն սկըսելով շահիլ այս տարուան իր 3-րդ կրան փրին:

Հակառակ անձրեւոտ եղանակին, կրան փրին վերջ գտաւ չոր վիճակի մէջ, ուր «Ռետ Պուլ»-ի զոյգը՝ Մաքս Վերշթափեն եւ Իզաք Հաժժար, ամբողջացուցին պատուոյ հարթակը՝ գրաւելով յաջորդաբար 2-րդ եւ 3-րդ դիրքերը:

Վերշթափեն 21-րդ դիրքէն սկսելով կրցաւ 2-րդ դիրքին հասնիլ, բայց «Մերսետես»-ի զոյգը՝ Ճորճ

Շար.ը՝ էջ 8

ՖԵՐՏԻՆԱՆՏ. «ԿՈՒԵՐՆ ՈՒ ԲԱԺԱԿՆԵՐԸ ՌՈՆԱԼՏՈՅԻ ԿԱՐԵՒՈՐԱԳՈՅՆ ՆՈՒԱՃՈՒՄՆԵՐԸ ՉԵՆ...»

Մանչեսթըր Եունայթըտի եւ Անգլիոյ ազգային խումբի նախկին յետսապահ Ռիօ Ֆերտինանտ վերջերս անդրադարձած է Քրիսթիանօ Ռոնալտոյի բացառիկ ասպարէզին՝ յայտնելով, որ անոր կարեւորագոյն նուաճումները իր շահած բաժակները կամ կոլերու մրցանիշները չեն:

«Անոր ամէնէն կարեւոր ձեռքբերումը արհեստավարժութեան պատկերացումները փոխելն է: Քրիսթիանոն նոր չափանիշեր սահմանեց գործին նուիրուելու, ֆիզիքական պատրաստուածութեան, մարզական երկարակեցութեան, սեփական առողջութեան նկատմամբ հոգատարութեան եւ փոքրագոյն մանրամասնութիւններուն վրայ ուշադրութիւն դարձնելու հարցով: Ան կատարեց կարելի ամէն ինչ իր ասպարէզը երկնցնելու եւ լաւագոյն խաղը ցուցադրելու կարելիութիւնները առաւելագոյնի հասցնելու համար»:

Ան նոյնիսկ վերյիշեց Մանչեսթըր Եունայթըտի հետ միասին անցուցած տարիները, երբ տակաւին երիտասարդ Ռոնալտոն աչքի կը զարնէր իր աշխատասիրութեամբ եւ սովորութիւն ուներ մարզումներէն ետք մնալու դաշտին մէջ՝ իր խաղային որակները աւելի եւս բարելաւելու, երբ իր խմբակիցները ա- ւարտած կ՚ըլլային իրենց փորձերը: Ֆերտինանտի կարծիքով, Ռոնալտօ Փորթուգալի պատմութեան մեծագոյն ֆութպոլիստն է, որ կրցաւ փոխել իր երկրի ազգային խումբի հոգեբանութիւնը: Անգլիացին յատուկ ձեւով յիշեց Շուէտի ազգային խումբին դէմ

Շար.ը՝ էջ 8

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԽՄԲԱԿՑՈՒԹԵԱՆ...

Շարունակուած Ա. էջէն

«Այստեղ, բնականաբար, մեծ է Ազրպէյճանի յարձակողապաշտ, հակահայ եւ այլատեաց դրսեւորումը, ինչ որ յանգեցուց Արցախի շրջափակման եւ 19-էն 21 սեպտեմբեր 2023-ի Արցախի հայաթափման»:

Ըստ ՀՅԴ-ի անդամ, Ազգային ժողովի «Հայաստան» խմբակցութեան քարտուղար Արթուր Խաչատրեանի, այս իշխանութիւնները կը մոլորեցնեն հասարակութիւնը՝ յայտարարելով, թէ Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ խաղաղութիւն հաստատուած է: Ատիկա սուտ է եւ կեղծիք, նշեց ան՝ հարց տալով, թէ ի՞նչ խաղաղութիւն, եթէ երկրի մէկ հատուածը բըռնագրաւած է թշնամի պետութիւնը, ի՞նչ խաղաղութիւն, եթէ թշնամին ցարդ կը շարունակէ փակ պահել Հայաստանի ուղիները, շրջափակուած կը պահէ շըրջաններ, կը շարունակէ սպառնալ, բոլոր միջազգային հարթակներուն վրայ կը խօսի սպառնալիքներու եւ վիրաւորանքներու լեզուով:

«Ի՞նչ խաղաղութիւն, եթէ Արցախի Հանրապետութեան ռազմաքաղաքական ղեկավարութիւնը պատանդառուած է, Արցախի ժողովուրդին կ'արգելուի վերադառնալ իր բնօրրան, իսկ Արցախի մէջ ամէն օր կ'ոչնչացուի հայկական հետքը: Սա խաղաղութիւն չէ: Սա 27 սեպտեմբեր 2020-ին սկսած պատերազմի ընթացքին հաստատուած դադարի մը փուլն է», լրագրողներուն հետ զրոյցի ընթացքին ըսաւ Խաչատրեան:

Ազգային ժողովի «Հայաստան» խմբակցութեան ղեկավար Աննա Գրիգորեանի համաձայն, իշխանութիւններուն պատկերացուցած խաղաղութիւնը չի հաստատուիր, որովհետեւ ամէն անգամ ականատես կ'ըլլանք Ազրպէյճանի նոր պահանջներու: Ան նաեւ նշեց, որ այս փուլին Հայաստանի հիմնական ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը մէկ հարցի շուրջ համախոհ են՝ թոյլ չտալ Ալիեւի Սահմանադրութեան ընդունումը:

Գրիգորեան նշեց՝ ընդդիմադիր պատգամաւորները ամէն ինչ պիտի ընեն չարտօնելու Ալիեւի պարտադրած Սահմանադրութիւնը հանրաքուէի ներկայացնելը, բայց եւ կարեւոր կը նկատեն խօսիլ ժողովուրդին, զիրենք ընտրողներուն հետ՝ Փաշինեանի յայտարարած «ճնշումները» կանխելու եւ անհրաժեշտութեան պարագային իրենց աջակցելու համար:

ՓԱՆՔԻՆ. «ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԿԸ ՓՈՐՁԷ ԻՐ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ...»

Շարունակուած Ա. էջէն

«Փաշինեանի խումբի նախաձեռնած՝ Եւրոպական Միութեան մէջ Հայաստանի համար տեղի որոնումը յանգեցուցած է տարակերպ իրավիճակի, երբ Եւրասիական տնտեսական միութեան անդամակցութենէն ստացուած իրական օգուտները կ'օգտագործուին մէկ այլ համարկման պլոքի անցնելու անիրական գաղափարը յառաջ մղելու համար», ըսած է Փանքին:

Անոր համաձայն, ստեղծուած հանգամանքներուն մէջ օրինաչափ տրամաբանական ելքը պիտի ըլլար հանրաքուէն, ուր Հայաստանի ժողովուրդը, ինչպէս նախատեսուած է երկրին սահմանադրութեամբ, պիտի արտայայտէր իր կամքը իր հետագայ համարկման ուղղուածութեան վերաբերեալ:

«Տրամաբանութիւնը կը յուշէ, որ սկիզբը պէտք է հանրաքուէ կատարել եւ ժողովուրդին հարցնել, իսկ ետքը պաշտօնական դիմում ներկայացնել Պրիւքսել, այլ ոչ թէ հակառակը, ինչի վրայ վերջին շրջանին հրապարակաւ կը պնդէ Հայաստանի ղեկավարութիւնը», նշած է Փանքին:

Ռուսիոյ արտաքին գործոց փոխնախարարը բացատրած է, որ եթէ դիմումը ներկայացուի, ժողովուրդին կարծիքը այլեւս ոչ ոքի պիտի հետաքրքրէ:

«Անիկա ակնյայտ առաւելութիւններու առարկայական ընկալման համար, որոնք Հայաստանը ստացած է իբրեւ Եւրասիական տնտեսական միութեան անդամ, եւ համարկման կապերու խզումէն հաւանական կորուստներու համար վերջերս հանրութեան ներկայացուած է Պիելոռուսիոյ, Ղազախստանի, Խըրխըզիստանի եւ Ռուսիոյ նախագահներու միացեալ յայտարարութեան կատարման ծիրին մէջ պատրաստուած զեկուցումը՝ Հայաստանի նկատմամբ ԵԱՏՄ-ի պայմանագիրի գործողութեան կասեցման հաւանական հետեւանքներու մասին», յիշեցուցած է փոխնախարարը:

Ան յստակացուցած է, որ զեկուցումին մէջ շարադրուած բեմագրութիւնը կը դիտարկուի իբրեւ ծայրայեղ միջոց՝ տնտեսական անվտանգութեան վտանգները եւ միութեան անդամ պետութիւններու համար վնասը կանխարգիլելու նպատակով:

«Արդեօք ատիկա պիտի իրականացուի՞, կախեալ է Եւրասիական տնտեսական միութեան միւս անդամ պետութիւններուն մօտ յառաջացած մտահոգութիւնները փարատելու հայկական ղեկավարութեան պատրաստակամութենէն», նշած է Փանքին:

Ան յայտնած է, որ առայժմ այդ հաշուով Մոսկուայի մէջ Երեւանէն կառուցողական ազդակներ չեն ստացած:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԱՐԾ...

Շարունակուած 2-րդ էջէն

առաջարկներուն նկատմամբ Պենիամին Նեթանիահուի ժամանակաշրջանէն աւելի դրական տրամադրուած իսրայէլեան մօտեցումի մը դուռը բանալ, ինչ որ կրնայ բանակցային հոլովոյթին վրայ ազդել»:

●ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ «Տիար» օրաթերթին. «Մինչեւ այս պահս չկայ ամերիկեան կանաչ լոյս մը, որ Նեթանիահուին կ'արտօնէ հրզպալլայի դէմ նոր պատերազմ շղթայազերծել, ինչ որ նոր պատերազմի մը նկատմամբ մտավախութիւնը կախեալ կը դարձնէ Ամերիկայի որոշումէն՝ Իրանի դէմ շղթայազերծելու նոր պատերազմ մը, որ կրնայ ընդլայնուիլ ու ներառել ամբողջ շրջանը, ներառեալ Լիբանանը»:

●ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ աղբիւրներ «Մուտուն»-ին. «Գոյութիւն ունին ֆրանսական ջանքեր ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդին ներկայացնելու նախագիծ մը, որ կը վերաբերի զինադադարի համաձայնութեան մը եւ հարաւային Լիբանանի մէջ միջազգային հսկողութեան խումբի դերի ընդլայնման»:

●«ԱՍԱՍ»-Ի տեղեկութեան համաձայն, «հանրապետութեան նախագահը խորհրդարանի նախագահ Պըրրիի եւ վարչապետ Սալամի հետ համաձայնեցաւ վերջնական որոշում տուաւ Տահր Պայտարի թըղթածրարը Արդարադատութեան խորհուրդին չփոխանցելու եւ կառչելու զինուորական դատարանի ուղիին: Այս որոշումէն ետդարձ չկայ, ինչ որ Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան անխուսափելիօրէն կը ստիպէ վերատեսութեան ենթարկել իր որոշումը»:

●«ՄՈՒՏՈՒՆ». «Ամալ շարժումը նախաձեռնեց իր տարբեր կեդրոնական գրասենեակները ներառող կազմակերպական շարք մը աշխատանքներու, որոնց նպատակը ներքին արդիւնաւէտութեան արժեւորումն ու քաղաքական, ընկերային ու կազմակերպական մարտահրաւէրներուն համահունչ քայլերու որդեգրումն է»:

ՖԵՐՏԻՆԱՆՏ. «ԿՈՒԵՐՆ ՈՒ ԲԱԺԱԿՆԵՐԸ ՌՈՆԱԼՏՈՅԻ...»

Շարունակուած 7-րդ էջէն

զտումի վերջին մրցումին Ռոնալտոյի ձեւակերպած պատմական հեթ-թրիքը, որ փորթուգալցիները 2014-ի Մոնտիալ հասցուց:

«Ան ամբողջ ազգի մը հաւատք ներշնչեց: Նախապէս Փորթուգալ նկատի չէր առնուեր իբրեւ ֆութպոլի գերպետութիւն, որ կրնայ մրցաշարքերու գլխաւոր թեկնածուներէն ըլլալ: Ռոնալտոյի շնորհիւ իւրաքանչիւր փորթուգալցի սկսաւ հաւատալ ազգային խումբի յաջողութեան»:

Նշենք, որ 5 նոյեմբերին 41 տարեկան Քրիսթիանօ Ռոնալտօ պաշտօնապէս յայտարարեց Փորթուգալի ազգային խումբին հետ ասպարէզը աւարտելու մասին: Ան ազգային խումբին հետ 234 մրցում կատարած է՝ դառնալով 146 կոլի եւ 45 էսիսթի հեղինակ: Ռոնալտոն հեռացաւ իբրեւ տղոց ազգային խումբերու պատմութեան լաւագոյն ռմբարկու եւ ամէնէն շատ հանդիպում կատարած ֆութպոլիստը, իր կատարած մրցումներուն ընթացքին ան շահած է 2016-ի Եուրոն, Ազգերու լիկայի երկու բաժակ (2019 եւ 2025): Ռոնալտօ տակաւին կը շարունակէ իր ելոյթները Սէուտական Արաբիոյ Նասր ակումբին հետ եւ իր ասպարէզի կոլերու ընդհանուր հաշիւը հասցուցած է 985-ի:

ՍՏԱՑԱՆՔ

ՀԱՍՑԷՆ՝
ՀՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ,
ԿԻԼԻԿԻԱ ԹԱՂ»

Հեղինակ՝
ՅԱԿՈԲ
ԱՅՆԹԱՊԼԵԱՆ

Տպարան
Ձաւէն եւ որդիք

Պէյրութ, 2026

ՔՈՒՓԸՐ ՓԼԵԿ ԻՐ ...

Շարունակուած 7-րդ էջէն

Պոսթըն Սելթիքս 117-97 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Միլուոքի Պաքսը՝ շնորհիւ Փոլ Ճորճի եւ Ճէյսըն Թէյթըմի: Ճորճ 27 կէտ նշանակեց, իսկ Թէյթըմ 21 կէտ աւելցուց ի նպաստ Սելթիքսի, որ 10-րդ ելոյթին 8-րդ յաղթանակը արձանագրեց Պաքսի դէմ, որ 10-րդ մրցումին 9-րդ պարտութիւնը կրեց:

Ֆիլատելֆիա 76-ըրզ 127-121 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Շիքակօ Պուլզը: Թայրիս Մեքսի 27 կէտ նշանակեց 76-ըրզի հաշուոյն, որ իր 11-րդ մըրցումին 9-րդ յաղթանակը արձանագրեց: Շիքակօ Պուլզի լաւագոյն մարզիկն էր Ճոշ Կիտի, որ 19 կէտ եւ 15 էսիսթ ձեռք ձգեց, բայց Պուլզ, որ 9 մրցում կատարած է, կրեց իր 8-րդ պարտութիւնը:

ՌՈՊԵՐԹ ՓԻԼԻՊՈՍԵԱՆ...

Շարունակուած 7-րդ էջէն

Սոյն ախոյեանութեան Հայաստանի ճատրակի ֆետերասիոնի գործադիր տնօրէն Արմէն Գէորգեանի գլխաւորութեամբ Հայաստանէն կը մասնակցին 58 մարզիկներ:

Ստորեւ՝ պատուիրակութեան եւ մասնակիցներուն ամբողջական ցանկը:

Պատուիրակութեան ղեկավար - Արտաշէս Մինասեան, մարզիչներ՝ Տիգրան Յարութիւնեան, Սարգիս Մանուկեան, Արարատ Սանթրեան եւ Նորայր Թորոսեան:

Մինչեւ 18 տարեկան պատանիներ - Վաչէ Յովակիմեան, Վահէ Սուքիասեան, Ռուտոլֆ Փաշիկեան, Մենուա Յակոբեան, Անահիտ Մկրտչեան, Նուարդ Հայրապետեան, Անի Աւետիսեան, Էմմա Մխիթարեան, Սիւզաննա Առաքելեան եւ Ալիսա Յակոբովա:

Մինչեւ 16 տարեկան պատանիներ - Մանուէլ Առաքելեան, Հայկ Մազաքեան, Աւիկ Իսախանեան, Սոնա Կրկիաշարեան, Անի Նահապետեան, Նելլի Ջալալեան, Մանէ Ժամկոչեան եւ Նռանէ Գէորգեան:

Մինչեւ 14 տարեկաններ - Տիգրան Համբարձումեան, Արեն Մնացականեան, Արտեմ Մամիկոնեան, Դաւիթ Պօղոսեան, Սերկէյ Ենոքեան, Արման Ասլանեան, Մովսէս Միլիտոնեան, Անգելինա Միրաքեան, Գաբրիելա Յարութիւնեան, Մանէ Յակոբեան եւ Քրիստինա Ղարագէօզեան:

Մինչեւ 12 տարեկաններ - Դաւիթ Մելքոնեան, Աշոտ Աւետիսեան, Համլեթ Յարութիւնեան, Միքայէլ Սարգսեան, Գէորգ Աղոյեան, Յարութիւն Դերմենջեան, Ալեքսանտր Յակոբեան, Էդվին Գրիգորեան, Նարէ Իսախանեան, Արիանա Չիլինգարեան, Արիանա Ազիզբէկեանց եւ Արինա Մինասեան:

Մինչեւ 10 տարեկաններ - Սամուէլ Մովսիսեան, Մանուէլ Վարդանեան, Յակոբ Պետրոսեան, Արսէն Բայրամեան, Արեգ Մանասեան, Աւետ Վարդանեան, Նարեկ Խաչատրեան, Սոֆիա Բաղրամեան, Նելլի Ղուկասեան եւ Մարի Պապիկեան:

Մինչեւ 8 տարեկաններ - Արա Դանիէլեան, Մոնթէ Աւետիսեան, Ռուբէն Կայծակեան, Մարք Ադամեան, Ռաֆայէլ Ձաքարեան, Եանա Ներսիսեան եւ Եւա Ոսկանեան:

ՔԼՈՓ «ԱՆԱԿՆԿԱԼ» ՑԱՆԿ ՄԸ...

Շարունակուած 7-րդ էջէն

Ստորեւ 24 մարզիկներու անուանացանկը.

ԲԵՐԴԱՊԱՀՆԵՐ.- Ալեքսանտր Նուպել (Պեշիքթաշ), Մարք-Անտրէ Թեր Շթեկեն (Այաքս) եւ Եոնաս Ուրպիկ (Պայերն Միւնիխ):

ՅԵՏՍԱՊԱՀՆԵՐ.- Վալտըմար Անթոն (Տորթմունտ), Նաթանիել Պրաուն (Պայերն Միւնիխ), Ֆին Ելչ (Շթութկարթ), Մաքսիմիլիան Միթելշթատ (Շթութկարթ), Նիքօ Շլոթերպեք (Տորթմունտ), Ճոնաթան Թահ (Պայերն Միւնիխ), Մալիք Թիաու (Նիւքեսըլ) եւ Ֆիլիփ Թրէօ (Ֆրայպուրկ):

ՄԻՋՆԱՊԱՀՆԵՐ.- Թոմ Պիշոֆ (Պայերն Միւնիխ), Սայի Մալա (Քէօլն), Պրայան Կրուտա (Լայփցիկ), Լենարթ Քարլ (Պայերն Միւնիխ), Եոշուա Քիմիչ (Պայերն Միւնիխ), Ուաէլ Մոհիա (Մէօնշընկլատպախ), Ֆելիքս Նմեչա (Տորթմունտ), Ալեքսանտր Փավլովիչ (Պայերն Միւնիխ), Տերի Շերհանթ (Ֆրայպուրկ) եւ Ֆլորիան Վիրց (Լիվըրփուլ):

ՅԱՌԱՋԱՊԱՀՆԵՐ.- Եունես Էպնութալեպ (Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ), Նիքլաս Ֆիւլքրուկ (Վերտեր Պրեմեն) եւ Քայ Հավիրց (Արսենալ):

ՆՈՐԻՍ ՅԱՂԹԵՑ ՊՐԱԶԻԼԻ ...

Շարունակուած 7-րդ էջէն

Ռասըլ եւ Քիմի Անթոնելլի, որ անցեալ շաբաթ կրցած էր 2026-ի աշխարհի ախոյեան դառնալ՝ գրաւելէ ետք 4-րդ եւ 5-րդ դիրքերը, «Մերսետես»-ը խըմբային ախոյեան դարձնելով:

Օսքար Փիաստրի գրաւեց 6-րդ դիրքը իր «Մաքլարեն»-ով՝ ետին ձգելով «Ֆեռարի»-ի Շարլ Լըքլերը, որ 7-րդ դիրքը գրաւած էր նախավերջին շրջանին անցնելէ ետք Լիամ Լոսընի «Ռէյսինկ Պուլզ»-ին, բայց 7-րդ եւ 8-րդ դիրքերը վերատեսութեան ենթարկուեցան, երբ Լըքլեր նոր զելանտացի Լոսընի ինքնաշարժին անիւին դպած էր՝ անոր հաւասարակշռութիւնը խախտելով, ապա անցնելով զայն:

Լուիս Համիլթըն երկրորդ «Ֆեռարի»-ով գրաւեց 9-րդ դիրքը՝ իր 400-րդ կրան փրիին: Համիլթըն 20-րդ դիրքէն սկսած էր մրցումը, մինչ գերմանացի Նիքօ Հուլքենպերկ իր «Աուտի»-ով գրաւած էր 10-րդ դիրքը:

Յաջորդ կրան փրին տեղի պիտի ունենայ Լաս Վեկասի մէջ (21 նոյեմբերին), այնուհետեւ վերադառնալով Ասիա, ուր Քաթարի (29 նոյեմբեր) եւ Ապու Տապիի (6 դեկտեմբեր) կրան փրիներով պիտի փակուի տարեշրջանը:

ԱՅՍՕՐ՝ «ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»-ԷՆ
Radio Voice of Van - Վանայ Ձայն FM: 94.7 եւ 95 MHz

7.00- Քայլերգներ
7.03- Առաւօտ լուսոյ / Բարի լոյս
7.15- Հանդարտ երգեր
7.30- «Բարեւ»
8.30- Լուրեր - Առողջապահական խորհուրդ
9.00- «Բարեւ»
10.00- Սփիւռքահայ երգեր
10.30- Հայկական աշխարհի լուրեր
10.45- Եղանակներ
11.00- «Օրուան հետ»
11.10- Ձուգերգներ
11.30- Աշուղական երգերու արդի կատարումներ
12.00- «Երկրի հարցը». հիւր՝ Սիրանոյշ Սահակեան
12.30- Նոր երգեր
1.00- Ազգային-հայրենասիրական երգեր
1.30- Լուրեր - Առողջապահական խորհուրդ
2.00- «Յիշատակելիները» (Խրիմեան Հայրիկ)
2.05- Ցեղափոխական երգեր
3.00- «Քըլ եոմ պիոյմու» **ուղիղ՝ դիմատետրով)**
4.00- «Գրական անդաստան» (Նարդոս)
4.20- Սիրային երգեր
5.00- «Վանայ Ձայն»-ը երեկոյեան
5.05- «Ունկնդրութեան վայելքը» (Գարմէն Աճէմեանի հետ)
5.30- Արդի մշակումով ժողովրդային երգեր
6.30- Լուրեր - Առողջապահական խորհուրդ
6.50- Հայրենի խումբերու կատարումներ
8.00- Օրուան երգիչ (Մարալ Այվազ)
8.30- Radio Jazz
9.30- Հայկական աշխարհի լուրեր (կրկ.)
9.45- Էսդրատային երգեր
10.00- «Ոսկի Աքաղաղ» (Զ. հաղորդում)
10.30- Լիբանանահայ երգիչներու կատարումներ
11.00- Նոր երգեր
12.00- «Յիշատակելիները» / Ցեղափոխական երգեր
2.00- Էսդրատային երգեր
3.00- Կրկնութիւններ
4.30- Հայերէն այլազան երգեր
6.00- Հանդարտ երաժշտութիւն

Ձեր մեայուն ընկերակիցը Radio Voice of Van:Live
DOWNLOAD Google Play App Store